

OPENBARE VERGADERING VAN 28 oktober 2015

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten
 Plv voorzitter: de heer B.N. Benjamins (agendapunt 7a)

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), B. Enting (PvdA), G. Chakor (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.:

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening en mededelingen en vaststelling verslagen

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Er is een bericht binnengekomen van de heer Van der Veen, die is wat later, en de heer Sijbolts is jarig. (*Applaus*)

Ik heb naar aanleiding van het presidium van zojuist een paar kleine wijzigingen op de agenda. Dat betreft als eerste agendapunt 6c over het Groninger Forum. Dat wordt dan een 1-minuutinterventie en dat gaat naar 7e. En we hebben 7c dan nog, dat is de notitie Noorderplantsoen. Daar is toch iets meer tijd voor nodig, dit wordt een discussiestuk en dat gaat naar 8a. Overigens blijft de agenda ongewijzigd.

1.a: Vaststelling verslagen van actualiteitendebat 23 september en 14 oktober - raad 30 september

De VOORZITTER: Ik stel u voor om als eerste de verslagen van het actualiteitendebat van 23 september en 14 oktober en van de raad van raad 30 september vast te stellen. Mijn voorstel is om dat in een keer conform te besluiten. Heeft iemand daartegen bezwaar? Niemand? Dan doen we dat zo.

2. Benoemingen

3. Mondelinge vragen en interpellaties (n.v.t.)

4. Initiatiefvoorstellen (n.v.t.)

5. Ingekomen stukken (n.v.t.)

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Informatie aankoop Europaweg 8	30-9-2015	via cie. R&W	17-11-2015
2	Voortgangsrapportage 2015-II en Sleutelrapportage april - juni 2015	30-9-2015	via cie. F&V	4-11-2015
3	Start Innovatie sociale zekerheid	2-10-2015	via cie. W&I	14-10-2015
4	Diversiteitsagenda	2-10-2015	via cie. O&W	18-11-2015
5	Begroting 2016	2-10-2015	via cie. F&V	4-11-2015
6	Voortgang openstaande moties in aanloop naar Voorjaarsdebat 2016	2-10-2015	alle commissies	4-11-2015, 17-11-2015, 18-11-2015
7	Infoversum	7-10-2015	via cie. F&V	14-10-2015
8	Herijking realisatie Nationale Politie	8-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
9	Extra informatie t.b.v. actualiteitendebat 'bouwplannen Noorderkerktraject'	14-10-2015	actualiteitendebat	14-10-2015
10	Visiedocument Wet Educatie en Beroepsopleidingen	14-10-2015	via cie. O&W	18-11-2015
11	Aanvulling boekwerk begroting 2016	16-10-2015	gecombineerde commissie	4-11-2015
12	Voortgang actualisatie grondexploitaties	16-10-2015	via cie. R&W	17-11-2015
13	Aanbestedingstraject Warmtenet/ Geothermie Noordwest	16-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015
14	Voortgang Afbakening Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)	16-10-2015	via cie. R&W	17-11-2015
15	Uitnodiging viering 25 jaar vriendschapsband met Oldenburg	16-10-2015	via cie. W&I en F&V	18-11-2015, 2-12-2015
16	Wettelijke opvang- en zorgtaken dierenwelzijn	20-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015
17	Afhandeling motie Impuls voor werk, scholing, activering	21-10-2015	via cie. W&I	18-11-2015
18	Onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2016	23-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
19	Septembercirculaire 2015	23-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
20	Verbeteren waterkwaliteit vijver Valreep	23-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015
21	Energiebesparing bij particulieren	23-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015

5.b: Lijst van overige ingekomen stukken

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
1.	Wajonggroep FNV	Keuringen beschut werk	2-10-2015	Tkn.
2.	Gemeentelijke Ombudsman	Rapport klachtenonderzoek	2-10-2015	Tkn.
3.	Onafhankelijke Raadsman	Halfjaarrapportage 2015	2-10-2015	Tkn.
4.	Provincie Groningen	Interbestuurlijk toezicht	2-10-2015	Tkn.
5.	Burger	Stop de houtrookoverlast	2-10-2015	Tkn.
6.	Werkgroep Onafhankelijk Meten	Info over onafhankelijk meten en tilmeters	2-10-2015	Tkn.
7.	Ministerie van Veiligheid en Justitie	Crisisnoodopvang	6-10-2015	
8.	Platform cultureel erfgoed Groningen	Reactie op welstand-jaarverslag 2013-2014	6-10-2015	Betrokken bij cie. R&W 7-10, punt B3
9.	College	Afschrift beantwoording burger m.b.t. vragen houtrookoverlast	6-10-2015	Tkn.
10.	Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Wijziging bezoldiging burgemeesters en wethouders alsmede wijziging tegemoetkoming ziektekostenverzekering raadsleden	7-10-2015	Tkn.
11.	Vereniging Groningen Verdient Beter	Afschriften van brieven aan de burgemeester m.b.t. Externe Veiligheid	9-10-2015	Tkn.
12.	Monkey Donky Speelhuis	Inspraak parkeerplan Korrewegwijk	9-10-2015	Tkn.
13.	Burger	Antwoorden op Statenvragen PVV Groningen van belang voor SNN en de Regio Groningen- Assen	13-10-2015	Tkn.
14.	Burger	TTIP	13-10-2015	Tkn.
15.	Wethouder Gijsbertsen	Toelichting brief 'Start Innovatie Sociale Zekerheid' commissie W&I 14 oktober	13-10-2015	Tkn.
16.	Burger	Committee of the Regions afgezant van de Regio	13-10-2015	Tkn.
17.	Wijkcomité Helpman	Openbaar Vervoer ouderen naar Grote Markt	14-10-2015	Tkn.
18.	Bewoners Prunusstraat	Afschrift van brief aan wethouder m.b.t overlast wijk Selwerd	14-10-2015	Tkn.
19.	Buurtoverleg professorenbuurt Oost	Parkeermaatregelen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
20.	Burger	Parkeerplannen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
21.	Burger	Parkeerplannen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
22.	Burger	Parkeren in Groningen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
23.	Burgers	Betaald parkeren gaat probleem Professorenbuurt niet oplossen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
24.	Burger	Afschrift WOB verzoek vestiging (nood)opvang AZC's gemeente Groningen	19-10-2015	Tkn.
25.	Burger	Tegelijk groen	19-10-2015	Tkn.
26.	Burger	Het belazeren van de verkeersgetallen Zuidelijke Ringweg N7 met A28	19-10-2015	Tkn.
27.	Burger	Oplossing voor Zuidelijke Ringweg zonder financiële risico's	19-10-2015	Tkn.
28.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Afschrift van interbestuurlijk toezicht – beoordeling jaarrekening	19-10-2015	Tkn.
29.	Burger	Debat blijft veelal hangen in dogma's en mantra's	19-10-2015	Tkn.
30.	Burger	Hout rook en gezondheid GGD Fryslân, Drenthe en Groningen	20-10-2015	Tkn.
31.	BOA ACP	Veiligheidszorg Noord	27-10-2015	Tkn.
32.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Kengetallen financiële positie	27-10-2015	Tkn.

De VOORZITTER: Zijn er nog opmerkingen over de lijst van ingekomen collegebrieven en lijst van overige ingekomen stukken? Niet?

6. Conformstukken

De VOORZITTER: Wie heeft over een van die stukken een stemverklaring? Ja, gaat uw gang, mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Over stuk 6a, Wijziging legesverordening 2015, hebben wij de volgende opmerking. We zullen overigens wel instemmen, om u gerust te stellen. We hebben een kanttekening, want we vinden de termijn om een onttrekkingsvergunning aan te vragen veel te ruim. Twee jaar, dat is absurd lang. In andere gemeenten, hebben we na onderzoek vastgesteld, wordt ook wel een maand gebruikt. Wij willen wel instemmen, maar met deze aantekening dat wij het veel te genereus vinden tegenover kamerverhuurders. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. Nog andere stemverklaringen? Niet? Dan gaat het over de volgende stukken:

6.a: Wijziging legesverordening 2015 (raadsvoorstel 25 september 2015, 527

6.b: Kadernota cultuur 2017-2020 (raadsvoorstel 18 september 2015, 5261774)

6.c: *is 7e geworden*

6.d: Dienstverleningsplan accountant controlejaar 2015 (raadsvoorstel 6 oktober 2015, 5296172)

De VOORZITTER: Ik stel u voor om in een keer conform te besluiten.

7. 1-minuut interventies

7.a: Achtergronden project Yantai (memo burgemeester 14 september 2015)

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat het voorzitterschap nu even door de heer Benjamins wordt overgenomen.

De PLV VOORZITTER: Dan geef ik als eerste het woord aan het mevrouw Van Gijlswijk, de SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. In de raadscommissie van een paar weken geleden heeft de SP-fractie aangegeven dat wij nog steeds achter het beleid staan om terughoudend te zijn met het aangaan van stedenbanden en partnerstadrelaties, in welke vorm dan ook. Dat beleid hebben wij in 2013 als raad vastgesteld en de kern daarvan was: we gaan focussen. Beter minder banden, maar wel beter, dan meer en zaken half doen. En uit de commissiediscussie bleek dat het college van plan is om ons opnieuw een internationaliseringsbeleid voor te leggen, waarbij de burgemeester ook, even vrij vertaald, aangaf: “Dan moeten we ook de financiële prioriteiten opnieuw gaan bekijken en vaststellen” en wij vrezen dan dat we hetzelfde gevecht krijgen als een paar jaar geleden. Dat met name de stedenbanden waar mijn fractie warm voorstander van is vanuit het oogpunt van ontwikkelingssamenwerking en bewustwording de klos zullen zijn, waaronder San Carlos en Moermansk. En voorzitter, wij zijn niet overtuigd dat een formele vriendschapsrelatie met Yantai noodzakelijk is. Niemand heeft ons aangetoond hoeveel banen dat dan in de stad oplevert. Andere partijen in de raad zijn ervan overtuigd dat het er heel veel zijn; dat geldt niet voor mijn fractie. Voor alle duidelijkheid: iedereen is in deze stad altijd welkom, 365 dagen per jaar. Maar daar hoeven wij niet met iedereen een band voor aan te gaan. Namens mijn eigen fractie en de fractie van het CDA, de Stadspartij, de Partij voor de Dieren en de ChristenUnie dien ik een motie in, waarmee de raad zou kunnen uitspreken dat het aangaan van een vriendschapsrelatie met Yantai niet wenselijk is.

Motie 1 (SP, CDA, Stadspartij, Partij voor de Dieren, ChristenUnie)

De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende het memo van de burgemeester d.d. 14 september 2015, inhoudende ‘achtergronden project Yantai’,

overwegende dat:

- in april 2007 door de raad het initiatiefvoorstel ‘Stedenbanden opnieuw bekeken’ van de PvdA en de ChristenUnie is aangenomen;
- de strekking van de raadsdiscussie destijds was dat het beter is om een kleiner aantal stedenbanden/formele relaties goed inhoud te geven dan veel stedenbanden/formele relaties half;
- er al jaren sprake is van terughoudendheid bij het aangaan van stedenbanden en formele partnerrelaties;
- de gemeenteraad in 2013 nogmaals bevestigd heeft dat er focus dient te worden aangebracht en het internationaliseringsbeleid gericht is op het onderhouden van de twee bestaande stedenbanden en twaalf geformaliseerde partnerrelaties;

spreekt derhalve uit dat het aangaan van een vriendschapsrelatie met Yantai niet wenselijk is; en gaat over tot de orde van de dag.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van Gijlswijk. De heer Koopmans, ChristenUnie.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben in de commissie, waar mevrouw Van Gijlswijk aan refereerde, al aangegeven dat de ChristenUnie zeker voor stedenbanden en vriendschapsrelaties is maar we vinden wel dat dit aantal beperkt moet zijn en ook moet blijven. We onderschrijven dan ook de conclusies uit de Kadernota 2013, waarin staat dat we de twee stedenbanden en de twaalf vriendschapsrelaties, of geformaliseerde partnersteden zoals dat nu heet, moeten onderhouden. Uitbreiding hiervan vinden we op dit moment dan ook zeker niet wenselijk en niet nodig. Het verzoek hiervoor komt bij de RUG vandaan. Hoewel hier de afgelopen week wel mee ingestemd is, is het geen geheim dat binnen de RUG de meningen hierover sterk verdeeld zijn. Bovendien, wat we in de commissie ook al besproken hebben: niet elk internationaal contact van de RUG hoeft uit te monden in een vriendschapsrelatie. Daarom onderschrijven we ook de motie die zojuist door de SP is ingediend. En ten slotte, de SP refereerde er al aan, de burgemeester heeft in de commissie gezegd dat de Kadernota Internationalisering wellicht wordt opengebroken, om zo meer ruimte te geven aan het economische belang van internationale relaties. Wat de ChristenUnie betreft hoeft niet elke stedenband, c.q. vriendschapsrelatie alleen een economisch doel te dienen, maar is dit veel breder, met name met het oog op ontwikkelingssamenwerking. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Koopmans. De heer Wonink, D66.

De heer WONINK (D66): Dank u wel, voorzitter. Met onze kennisinstellingen en de vele innovatieve bedrijven willen we Groningen uitbouwen tot een economische regio van betekenis in het Europa van nu en straks. Dat vraagt om meer internationaal georiënteerde activiteit en scherpe profilering. De grootste en belangrijkste kennisinstelling van Groningen heeft een nu-of-nooit-kans om een branchecampus in China op te zetten en de Rijksuniversiteit Groningen heeft daarom een verzoek gedaan aan de gemeente om die ontwikkeling te faciliteren door een vriendschapsband met Yantai te aanvaarden. Wij beoordelen vandaag dat verzoek, niet zozeer het plan, voor zover dat al is uitgewerkt, voor de branchecampus zelf. D66 wil graag dat de gemeente de universiteit waar mogelijk helpt bij het verwezenlijken van haar ambities en die vriendschapsband mag er wat ons betreft dan ook komen. Ik herhaal wat mijn voorganger Erik Akkermans zei over internationalisering: “De gemeente heeft altijd te veel de neiging gehad om de microfoon te pakken, in plaats van een podium te bieden”. En laten wij de RUG nou dat podium bieden. Wij zullen niet instemmen met deze motie.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, een vraag aan de heer Wonink. Wat is de meerwaarde en wat ziet de faculteit Economie en Bedrijfskunde over het hoofd, wat u betreft?

De PLV VOORZITTER: Heel kort, mijnheer Wonink.

De heer WONINK (D66): Nou goed, volgens mij is het ook al langgekomen in de commissievergadering: de RUG is voor een groot deel afhankelijk van internationale studenten en kan zich op deze manier goed internationaal profileren, zeker in China natuurlijk. Dus dat zal ten goede komen aan de instelling. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: De heer Van den Anker, Student en Stad.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Vandaag is bekend geworden dat de RUG akkoord is met een campus in Yantai. Natuurlijk zijn wij ook bekend met de tegengeluiden, zoals hier net al even genoemd werd, die intern bij de universiteit aanwezig zijn. Maar dit is in onze ogen alleen maar normaal en een teken van een gezond proces. We moeten hier nu beslissen of wij in het kielzog van de universiteit een vriendschapsband willen sluiten met Yantai, om de RUG een steuntje in de rug te geven. We zien hier geen probleem mee, aangezien er ook geen significante kosten mee gepaard gaan. Als internationale City of Talent horen dergelijke banden bij een globaliserende wereld en kunnen wij hiermee akkoord gaan. Dank u.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie heeft in het verleden al vaker en in de raadscommissie ook al aangegeven dat wij liever minder dan meer stedenbanden zien. We hebben de vorige keer ook benadrukt dat wij toch wel problemen hebben met hoe China met de mensenrechten omgaat. Dat is niet onze manier. Daar zijn we het volgens mij allemaal over eens.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, weet de heer Sijbolts dat het hier om een vriendschapsrelatie gaat niet om een stedenband?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dat weet ik, maar een vriendschapsrelatie is ook een relatie, net zoals een stedenband een vorm van een relatie is. Wij zijn gewoon niet voor deze vriendschapsrelatie en uitbreiding daarvan. Daarom staan we ook onder de motie van de SP.

De PLV VOORZITTER: Op de motie van de SP, ter verduidelijking, staat wel vriendschapsrelatie. Geen stedenband. De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De samenwerking tussen de RUG en de agrarische universiteit in China is een mooie mogelijkheid voor beide landen om kennis en ervaring uit te wisselen. Daarbij meent het college dat samenwerking met Yantai geen financiële gevolgen heeft, dat het budgettair neutraal is. Zoals wij aangaven in de commissie lijken hier toch de meningen wat verdeeld over. Wij lazen in het Financieele Dagblad van april dit jaar een artikel over Friesland Campina, dat al eerder een samenwerkingsverband met de RUG en China Agricultural University is aangegaan. Hierin lazen we dat het Nederlandse zuivelconcern Friesland Campina verwacht om dit jaar meer dan 1 miljard euro omzet te halen in China. Zo versterkt Campina door kenniscentra en joint ventures zijn positie in de Chinese markt. Het is de bedoeling om de melkveehouderij China te intensiveren en winst te boeken uit de melkproductie. Het moge geen verrassing heten dat wij als Partij voor de Dieren geen voorstander zijn van intensivering van de melkveehouderij, niet in ons land, maar ook niet in een ander land. Het houden van enorme veestapels ten behoeve van winst, zorgt voor honger en malaise elders in de wereld. Want deze veestapels moeten gevoed worden, vaak ten koste van de bevolking en het land waar het veevoeder wordt geproduceerd. Daarbij zorgt het voor een enorme CO₂-ontwikkeling. Dit allemaal om een Aziatische markt, waarvan bekend is dat 90% van de bevolking aan een lactoseallergie leidt, aan de melk te krijgen. Melk is immers goed voor elk. Als dit ook achter het samenwerkingsverband tussen de RUG en Yantai steekt, dan zeggen wij hier nee tegen. Sowieso blijven wij van mening dat te allen tijden in de gesprekken met China de mensenrechtenkwesitie aan de orde moet blijven. En wij als gemeente kunnen en moeten een geluid laten horen. De burgemeester heeft aangegeven hier rekening mee te houden. Dat is fijn om te horen, maar het blijft zaak hier alert op te blijven. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank aan de heer Kelder. Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank, voorzitter. Ja voorzitter, ik gaf in de commissie ook al aan dat wij het belangrijk vinden om te focussen op de huidige relaties en die ook moeten onderhouden en dat wij Duitsland ook als zeer belangrijk partner daarin zien. Het is prima dat allerlei instellingen verbanden aangaan, maar wij vinden het niet nodig om daarmee ook direct als stad een geformaliseerde relatie aan te gaan. Dus vandaar dat wij ook op de motie staan van de SP.

De PLV VOORZITTER: Hartelijk dank. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Van der Meide, PvdA.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dank u wel. De lijn van het college en de burgemeester sluit onzes inziens naadloos aan bij de nota Internationalisering uit 2013. In die nota werd gepleit voor meer aandacht voor economische relaties en voor meer focus. Dat is trouwens ook mijn antwoord op mevrouw Van Gijlswijk. Betekent één extra relatie nu minder focus? Onzes inziens niet. Het gaat om de energie die je als gemeente steekt in die relaties. Bij veel relaties doen we dat niet, en dat is prima.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, we hadden in de commissie een discussie over in hoeverre dit nou ook budgettair neutraal is. Toen zei ik: "Het kost altijd ambtelijke inzet. Zoals u weet moeten onze medewerkers ook gewoon elke maand salaris krijgen." En toen zei de burgemeester: "Ja, dat klopt ook wel. Het kost altijd ambtelijke inzet." Kortom, ik gaf zojuist mijn vrees aan dat het gaat ten koste van andere stedenbanden of andere formele vriendschapsrelaties. Ziet de PvdA-fractie dat niet? De focus op de een betekent minder aandacht voor de ander.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dat hoeft niet binnen die vriendschapsrelatie het geval te zijn. Het kan de moeite waard zijn om er meer energie in te steken en dat het dus ook meer geld kost, omdat wij denken dat het uiteindelijk ook iets extra's oplevert.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, wat levert het onze stad dan op om een formele band aan te gaan met Yantai?

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nou, u moet zich realiseren dat dit verband houdt met het feit dat de Rijksuniversiteit die band aan wil gaan. Je moet bedenken dat ongeveer een derde van de buitenlandse studenten van de Rijksuniversiteit van Chinese afkomst is. Dat schept vanzelf al een band en dat is helemaal geen slecht argument om die band dan ook formeel te maken.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar dan zouden we in die redenering met alle steden en dorpen en wijken van China, omdat een derde van de studenten al uit China komt, een formele band aan moeten gaan. Ik neem toch niet aan dat de PvdA-fractie daarvoor pleit.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nee, daar pleiten we helemaal niet voor. Het is ook maar één plaats in China waar de universiteit een vriendschapsband mee aangaat en dat is Yantai. Ik ben klaar met mijn woordvoering, dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Van der Meide. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, een verhelderende vraag. Klopt het dat de PvdA zegt: “Prima dat we een formele band aangaan, maar we hoeven er geen energie in te stoppen”?

De PLV VOORZITTER: De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nee, natuurlijk niet. We moeten daar wel energie in stoppen, want het levert uiteindelijk ook meer op.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Zoals ik in de commissie ook al gezegd heb namens mijn fractie, is de fractie van GroenLinks erg terughoudend als het gaat om het aangaan van stedenbanden met steden in China, gezien de mensenrechtensituatie aldaar. Dat is een beeld dat we in het verleden natuurlijk ook wel in de discussie rond Xian en ook bij het Confucius Institute hebben geuit. Hier speelt echter een aantal andere dingen. Er is een grote instelling in deze stad, die een concrete – gisteren is dat geloof ik getekend – samenwerking aangaat met een instelling in China. Dat is dus in zekere zin een voldongen feit. Als we dan ook kijken naar de argumentatie van mevrouw Van Gijlswijk bijvoorbeeld, praten mag altijd, dan komen we, ook gezien de motie, die ik overigens nog maar net onder ogen heb, dus ik heb haar nog niet echt goed kunnen lezen, toch een beetje in een semantische discussie. Wat is nou een vriendschapsrelatie? Is dat een stedenband? Wij gaan nog even luisteren wat het college te zeggen heeft en dan gaan wij wel een oordeel vellen over hoe wij over deze motie gaan stemmen.

De PLV VOORZITTER: De heer Wonink heeft een interruptie.

De heer WONINK (D66): Ja, om nog even terug te komen op de mensenrechten: je zou het natuurlijk ook kunnen omkeren. Zouden de Chinese studenten die Nederlands onderwijs genieten niet juist kunnen gaan inzien dat vrijheid van meningsuiting geen bedreiging is, maar een versterking van de samenleving?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dat klopt. Dat is onderdeel van die overweging. Kijk, op dit moment bestaat die stedenband niet. Nu heeft mijn fractie nog niet heel erg veel vertrouwen in de mensenrechtensituatie en de academische vrijheid die er op die instelling zullen zijn, maar het is helemaal niet onmogelijk dat in de toekomst, en misschien zelfs in de nabije toekomst, dit positieve kanten heeft. Dan kom je ook een beetje in een vergelijkbare situatie als de stedenband met Moermansk, waar natuurlijk ook een moeilijke mensenrechtensituatie is, en waarbij deze raad en ook mijn fractie van mening is dat het behoud van die stedenband wel degelijk juist goed is. Juist omdat wij weten dat er ook menselijke contacten, gewoon contact van mens tot mens zijn, waarvan aangetoond is dat die een goede

rol spelen daarin. Vooralsnog is die situatie nog niet het geval, want er is nog geen verkeer tussen Yantai en Groningen. Dus daarom die terughoudendheid.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Strak een minuut.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik wilde ook nog een interruptie doen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge. U was tegelijk, ja, maar een 1-minuutinterventie moet wel een beetje een 1-minuutinterventie blijven.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik mag GroenLinks geen vragen meer stellen, voorzitter?

De PLV VOORZITTER: Dat impliceerde mijn opmerking.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nou, dat vind ik een beetje opmerkelijk.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD heeft in de commissievergadering al aangegeven dat wij er wel de meerwaarde van inzien dat deze vriendschapsrelatie aan wordt gegaan. Ook vooral omdat de Chinezen toch iets anders werken dan wij hier in Nederland en als de RUG iets wil doen daar, dan is het belangrijk dat de gemeente daar ook in meegaat. Wij zien die belangen daarin zeker, dus vandaar, dat heb ik daar ook aangegeven, dat wij dit voorstel steunen. Wat de VVD betreft is het juist belangrijk dat wij kijken naar economische belangen bij de banden en relaties die wij aangaan en dat wij juist niet inzetten op ontwikkelingssamenwerking, want dat doen ze in Den Haag al. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Dan hebben wij alle fracties gehad. Dan geef ik het woord aan het college, bij monde van de burgemeester, uiteraard.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, mijnheer de voorzitter, het is eigenlijk een herhaling van de opvattingen die in de commissie ook met elkaar zijn gedeeld. Hier en daar zijn ze wat aangescherpt en voorzien van oordelen. Ik moet u zeggen dat ik op zichzelf best begrip heb voor die fracties die zeggen: "Je moet niet iedere keer ongebreideld weer je stedenbanden uitbreiden" en dat vinden wij ook, dat dit niet zou moeten. Je doet dat alleen in uitzonderlijke gevallen. In dit geval hebben we het ook nog gedaan op verzoek. Deze discussie maakt ook weer duidelijk dat we haast moeten maken om met elkaar weer eens fundamenteel te kijken naar hoe ons buitenlands beleid eruitziet. Ik zou daar eigenlijk twee dingen van willen zeggen. Het eerste zie ik mevrouw Van Gijlswijk doen en ook een paar anderen uit deze raad. Die zetten eigenlijk het aangaan van deze vriendschapsband tegenover de meer risicovolle positie waarin de niet economisch georiënteerde vriendschapsbanden of stedenbanden zitten. Ik denk dat dit op zichzelf niet juist is. Als we die stedenbanden, die wij al jarenlang hier koesteren en door uw raad ook nog steeds worden gesteund, zouden willen voorzien van een actueel oordeel, denk ik dat het een aparte discussie in de raad vergt, die niet verbonden zou moeten worden met wat er nu vandaag aan u wordt voorgesteld. Een tweede opmerking die ik wil maken, is dat als Groningen als stad en als centrum van Noord-Nederland zich in de komende jaren wil oriënteren op de langetermijnsituatie, het dan onontkoombaar is dat de internationale situatie, de internationale economie, de verbindingen daarmee, opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden. Ik denk dat u dat allemaal, even los vanuit welke politieke visie u naar een maatschappij kijkt, onmiddellijk zult kunnen beamen. Als je economisch in de komende jaren vooruit wilt gaan, dan zul je je internationale verbindingen goed op orde moeten hebben. Dat betekent niet dat dit altijd moet gaan om verbindingen van de overheid met internationale bedrijven zelf of met andere landen of steden of wat dan ook, maar dat betekent wel dat wij in ondersteunde zin, ook van ons bedrijfsleven, moeten zorgen dat we de contacten van dat bedrijfsleven in het buitenland met onze ondersteunende acties kunnen versterken. Als je dan ziet wat voor mechanismen en instrumenten wij daarvoor hebben, dan zijn dat vriendschapsbanden en stedenbanden. Daarvoor heeft de raad een restrictief beleid opgezet, enige tijd geleden. Dat is ook zo. Wij hebben u ook alleen maar dit voorstel gedaan, omdat wij ook vinden dat dit een uitzonderlijke situatie is. Het is natuurlijk, ik denk dat mevrouw Van Gijlswijk dat zelf ook wel weet, niet zo dat dit de opening biedt om met elke stad of dorp, zoals u dat zegt, banden aan te gaan.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nou, voorzitter ...

Burgemeester DEN OUDSTEN: Dit is een van de grootste activiteiten van een belangrijke instelling van ons in het buitenland, in jaren ondernomen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, dit opent wel de deur naar de toekomst. We hebben veel meer belangrijke grote instellingen die over de grens zaken doen. Het spijt me wel, maar de argumentatie die u in de commissie gaf, namelijk: "Ook het college is terughoudend tenzij er een situatie is van: hier helpt het ook echt. Hier doet het er echt toe." Ja, dat zijn zulke vage criteria! Wij toetsen aan vastgesteld beleid en dat is het beleid dat we in 2013 hebben vastgesteld. U mag ons altijd elke dag nieuw beleid voorleggen, maar ik zou zeggen: we hebben wel andere zorgen in deze stad die aandacht van het college vragen. Dus maak geen haast.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik begrijp dat u er zo over denkt, maar dat geldt denk ik voor vele onderwerpen, dat er ook andere zaken zijn die ook onze aandacht vergen. En dat geldt zeker voor dit onderwerp, maar het is nu wel actueel. De universiteit gaat een belangrijke economische activiteit aan in een land waar wij al banden mee hebben, vraagt aan ons of wij bereid zijn om met de overheid daar een vriendschapsband aan te gaan ter ondersteuning van hun activiteiten. Het gaat om heel erg grote zaken die daar gedaan worden, om duizenden studenten die in een uitwisselingsprogramma in de komende jaren heen en weer worden gestuurd, zeg ik maar even, om iets waar de universiteit in belangrijke mate van ziet dat haar toekomst daar met deze activiteiten meer wordt verzekerd dan wanneer men dat niet doet. Ook daar kijken ze naar hun internationale contacten en ze vragen ons om die ondersteuning. Dat is een uitzonderlijke situatie en dat is ook de reden dat wij de vrijheid hebben genomen vanuit het college op deze situatie aan u voor te leggen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik heb nog een kleine vraag, waarvan ik me best kan voorstellen dat de burgemeester daar geen antwoord op kan geven. Maar denkt u nou serieus dat als wij hier vandaag zouden uitspreken dat we die formele relatie niet aangaan, dat de universiteit niet verder kan in China? Ze hebben van de week getekend.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, weet u, natuurlijk werkt dat niet op die manier, een op een. Maar op het moment dat de universiteit een contract tekent met een stad van een zodanige omvang en de stad waaruit de universiteit komt zegt: "Wij willen geen vriendschapsband aangaan", dat is overigens geen argument dat wij tot nu toe hebben gebruikt, maar u vraagt mij daar nu naar, dan is dat natuurlijk geen fijn gegeven. En de universiteit heeft ons dat gevraagd. Wij leggen het voor aan de raad en wij denken dat dit die uitzonderlijke situatie is die rechtvaardigt dat u zegt: "College, neem die ruimte om die vriendschapsband aan te gaan."

Dan zijn er ook opmerkingen gemaakt, van: "Weet u wel dat het binnen de universiteit ook rommelt op dit punt?" Iedereen leest natuurlijk de krant en het is denk ik volkomen logisch dat er binnen een universitaire gemeenschap voors en tegens worden uitgewisseld. Dat dit in zo'n organisatie ook zo gebeurt, dat het ook gelijk naar buiten wordt gebracht, vind ik ook vrij logisch. Maar het is denk ik niet aan ons om in de zijlijn van de discussie over die vriendschapsband nu de plannen van de RUG op kwaliteit te beoordelen. Ik denk dat we daar uit weg moeten blijven. En als u wel vindt dat u daar op in moet gaan, maak er dan een apart onderwerp van. Dan nodigen wij de universiteit uit en dan kan er uitleg gegeven worden over wat daar speelt. Ik zou u willen vragen om de door de SP ingediende motie niet te ondersteunen.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we over tot stemming op motie 1.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter? Mijn fractie heeft behoefte aan een schorsing.

De PLV VOORZITTER: Mag ik u vragen hoelang u denkt nodig te hebben?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Vijf minuten.

De PLV VOORZITTER: Vijf minuten, vooruit.

(Schorsing 16.57 uur – 17.02 uur)

De PLV VOORZITTER: Als iedereen weer plaats wil nemen, dan kunnen wij weer verder met onze vergadering. Ik geef het woord aan de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Wat mij betreft kan ik meteen een stemverklaring bij de motie geven.

De PLV VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik heb al eerder gezegd, net en ook in de commissie: we kunnen een heel lange semantische discussie gaan krijgen over: ‘Wat is een vriendschapsband? Wat is een vriendschapsrelatie?’ We constateren dat er geen stedenband door het college verzocht wordt in te stellen. We weten ook nog niet precies wat er komt en mijn fractie is uitermate terughoudend als het gaat om banden met China. Dat neemt echter niet weg dat wij niet voor een motie gaan stemmen die een zo vage definitie geeft van wat dan die relatie is die we aangaan. Wat mijn fractie betreft is ook een aantal overwegingen in een motie niet steekhoudend, want mijn fractie was juist voor het uitbreiden van bijvoorbeeld stedenbanden naar een plaats als Jabalya, zoals bekend. Dat neemt niet weg dat mijn fractie dit zeer kritisch zal blijven volgen, maar wij vinden op dit moment, in deze fase, want een vriendschapsband is ook duidelijk iets anders dan een stedenband ...

De PLV VOORZITTER: Het is een stemverklaring, hè?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja. Ja goed, ik nam een beetje de ruimte.

De PLV VOORZITTER: Nee, u mag niet interrumpen in een stemverklaring.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Maar ik denk dat ik wel klaar ben. Laat ik het dan ook kort houden.

De PLV VOORZITTER: Uw stemverklaring graag.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja. Nou, dat was hem. Mijn fractie zal dus tegen deze motie stemmen.

De PLV VOORZITTER: Goed. Anderen nog een stemverklaring op deze motie? Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot stemming op motie 1. Stemkastjes klaar.

Goed. Er zijn 24 stemmen tegen, 15 voor. Dat betekent dat deze motie is verworpen. Verder hoeven we geen besluitvorming te houden over het memo van de burgemeester. Ik dank u wel. Ik geef het woord weer aan de burgemeester.

7.b: HRM en organisatieontwikkelingen (collegebrief 16 september 2015)

De VOORZITTER: Aan de orde is Human Resource Management en organisatieontwikkelingen. De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Het jeugdloon staat in schril contrast met betalingsverplichtingen die jongeren onder de 23 hebben. De SP steunt dan ook de strijd van Young & United, om ook voor jongeren het minimumloon te garanderen. In de begroting 2016 spreekt het college uit achter het principe ‘gelijk loon, gelijk werk’ te staan en wij willen in navolging van steden als Zwolle en Amsterdam, als SP hier in Groningen ook uitvoering geven aan het verwezenlijken van een

minimumloon voor jongeren, voor alle jongeren in onze gemeente. De gemeente kan hier een bijdrage aan leveren door goed te kijken naar haar inkoop en aanbestedingen. En ook kan de gemeente het goede voorbeeld dat zij geeft etaleren bij bedrijven in de stad en binnen de VNG. Daarvoor dien ik samen met Student en Stad de volgende motie in.

Motie 2: Hetzelfde loon voor hetzelfde werk (SP, Student en Stad)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015,

constaterende dat:

- een werknemer van 23 jaar en ouder bij een 40-urige werkweek recht heeft op het minimumloon van € 8,70 bruto per uur terwijl een collega van 18 jaar die precies hetzelfde werk doet, minder dan de helft krijgt namelijk € 3,95;
- jongeren van 18-23 jaar wel geconfronteerd worden met volledige lasten;
- dit ook vele jonge Groningers raakt die voor half loon heel werk doen in bijvoorbeeld de winkels, kantoren en horeca van de stad;
- werkende jongeren onder de naam Young and United hier aandacht voor vragen en hier tegen in verzet zijn gekomen;
- jeugdlonen in de gemeentelijke rechtspositie zijn afgeschaft per 1 januari 1999, zowel voor vaste als ingehuurde medewerkers van de gemeente Groningen;
- bijna twee maanden geleden een meerderheid in de Tweede Kamer (PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie, 50Plus, de Groep Kuzu/Öztürk en de Partij voor de Dieren) haar steun heeft gegeven aan een D66-motie waarin het kabinet wordt opgeroepen op korte termijn met concrete voorstellen te komen voor een verhoging van het minimumjeugdloon, met oog te hebben voor effecten op werkgelegenheid, werkloosheid en onderwijsdeelname van jongeren;

overwegende dat:

- de gemeente het goede voorbeeld kan doorgeven aan andere instellingen/organisaties/bedrijven door jongeren, die via inkoop en aanbesteding werk voor de gemeente uitvoeren, het minimumloon i.p.v. het minimumjeugdloon te laten verdienen;

spreekt uit dat:

- ‘gelijk loon voor gelijk werk’ een goed uitgangspunt is voor iedereen die werk verzet voor de gemeente Groningen;

verzoekt het college:

- te onderzoeken hoe het uitgangspunt van ‘gelijk loon voor gelijk werk’ ook toegepast kan worden op gemeentelijke inkoop en aanbesteding (bijvoorbeeld via de EMVI, in de gunningscriteria een zware weging mee te geven aan bedrijven die het jeugdloon uit faseren of er al mee gestopt zijn.)
- binnen de reguliere overleggen met werkgevers in de stad Groningen het jeugdloon te agenderen en daarbij de werkgevers op te roepen het voorbeeld van de gemeente Groningen te volgen en hierover de raad te informeren;
- met de andere jeugdloonvrije gemeenten (bijvoorbeeld Amsterdam en Zwolle) binnen de VNG het jeugdloon te agenderen en daarbij andere gemeenten er toe te bewegen het voorbeeld te volgen en hierover de raad te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik geef de heer Van den Anker het woord.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Gelijk loon bij gelijk werk, het klinkt zo logisch. Maar helaas is dat nog lang niet het geval. Gelukkig is er bijna twee maanden geleden een motie aangenomen in de Tweede Kamer van D66, de PvdA, de SP, GroenLinks, de ChristenUnie en de Partij voor de Dieren. Deze motie roept het kabinet op om op korte termijn met voorstellen te komen voor verhoging van het minimumjeugdloon. Als gemeente kunnen we ook ons steentje bijdragen aan dit proces. Wij begrijpen ook dat dit niet even snel kan gebeuren, maar we zouden hier wel graag stappen in willen maken. Daarom verzoeken wij het college met deze motie te onderzoeken op welke wijze het mogelijk is om via gemeentelijke inkoop en aanbestedingen een zwaardere weging te geven aan bedrijven die stappen nemen om te stoppen met het minimumjeugdloon of hier al mee gestopt zijn. Zo kunnen we stap voor stap het jeugdloon uit Nederland faseren, zodat iedereen gelijk betaald krijgt voor hetzelfde werk.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik wil graag weten wat Student en Stad denkt te bereiken voor studenten die bijvoorbeeld bij Albert Heijn aan het werk zijn. Wat gaat er met hen gebeuren, qua werkgelegenheid?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Zoals ik al aangaf: wij begrijpen natuurlijk dat zoiets niet van het ene op het andere moment kan gebeuren. Wij zeggen hier ook dat we graag een fasering zien en volgens mij is dat ook in lijn met de motie die uw partij gesteund heeft in de Tweede Kamer. Van stel op sprong, nee dat kan niet, dat begrijpen wij ook, maar ik denk dat u het met mij eens bent dat het eruit gefaseerd moet worden, op termijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, vindt u het dan verstandig dat te eisen bij inkoop en aanbesteding? Want we vragen daar ook om bijvoorbeeld jongeren via social return aan de slag te helpen. Je moet ergens kiezen. Wat kiest u dan? Jongeren aan de slag of het jeugdloon eisen?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Wij hoeven niet per definitie te kiezen. Zoals u zelf ook wel weet, zetten wij gunningscriteria op. Daarmee geven we een weging aan bepaalde gunningscriteria. Dan hebben we social return en daar nemen we ook een hele hoop andere zaken in mee. Wat wij hiermee aangeven is dat dit ook een aandeel wordt, zodat ook in die gunningscriteria een bedrijf zelf kan uitmaken in hoeverre het daarmee akkoord wil gaan. Maar dat het een onderdeel ervan wordt, dat moet mogelijk zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. D66 deelt het principe van gelijk loon voor gelijk werk. Onze partij in de Tweede Kamer heeft daartoe ook een motie ingediend met een aantal andere partijen, om dit principe ook toe te passen in de Wet op het minimumloon. Dat neemt niet weg dat de motie die hier nu voorligt veel te ver gaat. In eerste instantie omdat ze een inmenging is in de werkgever-werknemerrelatie, anders dan de gemeente Groningen zelf als werkgever natuurlijk. Het gaat om andere bedrijven, andere instellingen en dat is nu echt het terrein tussen werknemer en werkgever. Dat is het terrein van werkgevers en vakbonden, dat is het terrein dat natuurlijk binnen de kaders van de wet moet worden georganiseerd. Daarnaast kan de uitvoering van deze motie leiden tot heel grote onwenselijke gevolgen. Dan gaat het om juridische risico's, het kan leiden tot duurdere inkoop en het zal leiden tot meer bureaucratie bij onze inkooprelaties en wellicht ook bij onszelf. Tot slot: de discussie doet ook nog eens geen recht aan de effecten die een hoger minimumjeugdloon zouden kunnen hebben voor onderwijsdeelname, werkloosheid en werkgelegenheid. En dat zijn de drie thema's die voor onze partij ook van belang zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ik sluit me aan bij de woordvoering van D66.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Wij willen de motie eigenlijk wel steunen, maar we hebben wel een paar bedenkingen. Deskundigen, dus arbeidsmarktgeleerden, zeggen: "Als je dat jeugdloon afschaft, kan het gewoon banen kosten". Dus dat moeten we echt in ons achterhoofd houden. Daarbij komt dat het jeugdloon van oudsher gebruikt is om juist de jeugd te stimuleren om verder te studeren. En wat ons betreft staat dit ook nog wel overeind. Maar goed, het dictum is intussen wel gewijzigd, het was eerder een veel strengere motie en nu is het een wat mildere motie. Daarin wordt een onderzoek gevraagd en daar kunnen wij echt niet op tegen zijn. Dus wij steunen deze motie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank wel. De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ook GroenLinks onderschrijft het uitgangspunt dat gelijk werk gelijk beloond dient te worden. Daarom hebben we ook in de Tweede Kamer die motie ondersteund. In de commissie hebben we de vraag gesteld hoe die situatie voor de gemeente Groningen is. In de commissie begrepen we dat binnen de gemeentelijke organisatie de rechtspositie van jeugdlonen is afgeschaft. Dat doet zich dus binnen deze organisatie niet voor, wat heel mooi is. Maatschappelijk zien we daar ook een beweging in, zoals we recentelijk in de Bijenkorf hebben gezien. Wij signaleren dezelfde zorg die D66 ook net noemde, dus daarom zullen wij deze motie ook niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Voor het eerste deel sluit ik me aan bij de woordvoering van GroenLinks. Ik wil nog even toevoegen: als het gaat om inkoop bij een aanbesteding, dan hebben we daar een aantal gunningscriteria voor. Voor de PvdA is het heel erg van belang dat we eerst eens van bedrijven vragen dat ze de cao's naleven. Daar hebben we al problemen mee. Laten we die naleven, laten we meer mensen aan de slag helpen via die route. Laten we op duurzaamheid investeren. Maar we kunnen wat ons betreft niet iets van een bedrijf eisen wat volgens de wet en de cao's in dit land gewoon mag. Het is gewoon onuitvoerbaar. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, wat ChristenUnie betreft is het een goed initiatief om het wettelijk minimumjeugdloon te verhogen en gelijk te trekken met het reguliere wettelijk minimumloon. Gelijk loon voor gelijk werk is ook wat ons betreft een goed uitgangspunt. De ChristenUnie in de Tweede Kamer heeft daarom ook onlangs die betreffende motie van D66 gesteund, maar wel met de kanttekening oog te hebben voor het voorkomen van een negatief effect op de werkgelegenheid, werkloosheid en onderwijsdeelname van jongeren, zoals hier wel in de constatering wordt meegenomen. Maar het verzoekpunt van de motie vinden wij ook te ver gaan en daarom steunen wij de motie niet. En ik wil me voor de rest aansluiten bij de woordvoering van D66. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD is voor meer banen voor jongeren en wij draaien de motie eigenlijk liever om. Op het moment dat je dit in zou voeren, zou dat betekenen dat de loonkosten omhoog zouden gaan voor werkgevers. Op het moment dat een werkgever bijvoorbeeld 10 euro heeft om uit te geven en iemand kost 2 euro per uur, dan kan hij vijf mensen in dienst nemen. Op het moment dat die mensen 3 euro kosten, zijn het ineens nog maar drie mensen die in dienst zijn. De VVD heeft liever dat meer jongeren die een baan willen, die ook kunnen krijgen. Wat ons betreft bestaat gelijk loon voor gelijk werk ook helemaal niet. Er zit altijd een verschil in een ervarings-opleidingscomponent en ook wat mensen doen en hoe ze daar uiteindelijk voor betaald worden. Dat verschil zal er altijd blijven. Dus wij zullen deze motie niet steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Wij vragen ons wel af of het generatiepact een oplossing is. Op korte termijn komt er natuurlijk een hoop verloop van mensen die met pensioen gaan. In de reorganisatie zouden we hierop moeten inspelen. Door een strategisch personeelsbeleid zouden we deze natuurlijke uitstroom moeten laten aansluiten bij de instroom van jongeren. Er werd in de commissie het aanbieden van traineeships genoemd. Dat lijkt ons een goed plan, maar dan wel met zicht op een baan. Zo geven wij het goede voorbeeld met het bieden van werk tegen betaling aan de jongen. Ook gaat het niet ten koste van de ouderen; die zijn juist nodig om de trainees te begeleiden en kennis over te dragen. Verder steunen wij de motie over het onderzoek naar het verhogen van het minimumloon voor jongeren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Hetzelfde loon voor hetzelfde werk. Een hartstikke mooi principe; het college heeft het ook onderschreven. Het lijkt mij verstandig om even kort in te gaan op de motie, want dat is het enige wat op dit moment echt voorligt.

Het college is van mening dat deze motie inderdaad te ver gaat. Wij kunnen de gevolgen hiervan voor de werkgelegenheid en de positie van jongeren in onze stad op dit moment niet overzien. Ik ga graag, zoals u weet, met ondernemers over van alles en nog wat in gesprek, alleen wil ik wel dat dit zin heeft. En ik denk echt dat dit een probleem is dat op landelijk niveau moet worden opgelost. Een aantal van u heeft ook geconstateerd dat er inmiddels een motie in de Tweede Kamer is aangenomen waar dit probleem getackeld moet worden. Daardoor krijg je geen verschillen in regio's, waardoor onze eigen jongeren hier in de stad dus ook niet op een achterstand zouden komen, doordat kansen die er elders wel zijn hier niet zijn. Dat lijkt me een onwenselijke ontwikkeling. Kortom, het college zou deze motie willen ontraden.

De VOORZITTER: De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, ik heb een vraag aan de wethouder. Hij zegt dat het college niet kan overzien wat de gevolgen zijn. Maar daar is deze motie nou juist voor bedoeld, om erachter te komen op welke manier de gemeente hier nog een bijdrage aan kan leveren, met alle mitsen en maren die u noemt.

Wethouder VAN KEULEN: Nou, voorzitter, met alle respect, dan had dat er moeten staan. Er staat hier heel concreet dat wij via EMVI aanbestedings- en criteriadiingen zouden moeten opnemen en afdwingen dat we dat zouden moeten onderzoeken. Dat is wat anders dan wat ik zeg, dat ik geen regionale verschillen zou willen tussen de verschillende jongeren. Voorzitter, hierbij laat ik het.

De VOORZITTER: We gaan stemmen. De motie ligt voor en ik verzoek u uw stem uit te brengen. 11 voor en 27 tegen, de motie is verworpen.

7.c: *is 8.a geworden*

7.d: TTIP-vrije gemeente (collegebrief 18 september 2015)

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ook het debat over TTIP hebben we in de commissie Werk en Inkomen al gevoerd. Daar zijn al de meeste argumenten gewisseld. Wat mijn fractie samen met een aantal andere fracties heeft gedaan, is zoeken naar de grootste gemene deler, zou je kunnen zeggen, van de grote zorgen die er binnen de raad leven over de negatieve gevolgen die het invoeren van een verdrag als TTIP of CETA zou kunnen hebben op de mensenrechten, op het gebied van milieu, dierenwelzijn, sociaal recht en zo kan ik nog even verder gaan. Met dat doel is een aantal fracties samengekomen tot een motie die een aantal grote zorgen over de nadelige gevolgen van de TTIP uitspreekt. En die ga ik nu aan de burgemeester geven.

Motie 3: Zorgen over TTIP (GroenLinks PvdA, ChristenUnie, Student en Stad, SP)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015,

constaterende dat:

- momenteel achter gesloten deuren druk wordt onderhandeld tussen de Europese Unie, de Verenigde Staten – en dat in overleg met multinationals over een vrijhandelsverdrag: het TTIP;
- een breed maatschappelijk debat wordt gevoerd over de mogelijke nadelen van het TTIP-verdrag en het daarmee vergelijkbare CETA-verdrag met Canada;

overwegende dat:

- het TTIP-verdrag het mogelijk zou kunnen maken dat geschillen tussen investeerders en staten in aparte tribunalen beslecht worden;
- alle regelgeving (sociaal, gezondheid, voedsel, milieu of technologie) die door de overheid wordt goedgekeurd, vatbaar voor claims van private bedrijven zou kunnen worden;
- overheden die regels instellen om mens en milieu te beschermen door multinationals zouden kunnen worden aangeklaagd als deze bedrijven menen dat deze regels ten koste gaan van hun winsten;

- het van groot belang is om het beschermingsniveau van de sociale, gezondheids- en milieunormen die gelden binnen de EU te behouden en het respect ervoor door de Europese en buitenlandse ondernemingen op de Europese markt te waarborgen;
- bij het afsluiten van het verdrag de verplichtingen van het akkoord bindend worden voor alle bestuursniveaus en dus ook voor de gemeente Groningen;
- de gemeente Groningen mogelijk verplicht en gedwongen kan worden om eigen initiatieven en beleid te wijzigen of zelfs te annuleren ten gevolge van de ondertekening van dit akkoord;
- vergelijkbare bezwaren ook gelden voor het CETA-verdrag;

spreekt als haar mening uit:

- grote zorgen te hebben over de mogelijke nadelige gevolgen van het TTIP-verdrag en het vergelijkbare CETA-verdrag, voor de beleidsvrijheid van gemeenten alsook op het gebied van sociale zekerheid, voedselveiligheid, dierenwelzijn en milieubescherming;
- het wenselijk te achten dat deze nadelen bij een uiteindelijk verdrag weggenomen worden;

en besluit:

- deze mening ter kennis te brengen van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Europese Commissie, de Raad van Ministers van de EU en het Europees Parlement;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat is heel wat. Ik stel voor dat wij erover beraadslagen. Wie mag ik het woord geven? De heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Dank u wel, voorzitter. Ja, er is veel commotie over TTIP en dat bleek ook wel tijdens de afgelopen raadscommissie. Veel mensen en organisaties hebben hun zorgen al geuit over de onderhandelingen over het verdrag. Er zijn in heel Europa protesten geweest en een aantal partijen heeft zich ook al tegen het verdrag gekeerd. Maar Europese onderhandelaars hebben eigenlijk toegezegd dat de eisen aan milieu, voedselveiligheid en arbeidsvoorwaarden, eigenlijk de hele opsomming die wij net van de heer Leemhuis hoorden, niet door het handelsverdrag worden verlaagd. En deze motie van zorgen is wat ons betreft overbodig, want zorgen zijn al bekend, dus die hoeven we niet nog een keer over te brengen.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, is de heer Wonink het met mij eens dat juist door het maatschappelijk debat, dat mede door dit soort debatten in raden en elders gevoerd wordt, de wijzigingen, naar het zich laat aanzien, doorgevoerd zijn? En dat het dus heel zinvol is om dit te doen?

De heer WONINK (D66): Nou, ik zal een voorbeeld noemen. Wij hebben op ons D66-congres hier ook uitgebreid over gediscussieerd. Daar is dus ook een motie aangenomen om bij onze volksvertegenwoordigers in Den Haag en bij het Europees Parlement erop aan te dringen om eens goed naar onze zorgen te kijken. Dus wat dat betreft hebben wij dat traject eigenlijk al afgerond.

De VOORZITTER: Ja, gaat uw gang. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Ik had een vraag aan D66. Amsterdam, Zaanstad, Tiel, Hoogezand, een van de steden die ook hun verontrusting hebben geuit. Waarom zouden wij als raad van Groningen ook niet kunnen meedoen?

De heer WONINK (D66): Omdat, zoals ik net al aangaf, dat volgens onze fractie overbodig is, omdat de zorgen al bekend zijn. U kunt ook op de website van de Europese Unie precies de insteek en de inzet van de Europese onderhandelaars terugvinden en daarin worden eigenlijk al die zorgen die net geuit zijn, meegenomen en er worden ook keiharde toezeggingen gedaan dat de eisen niet door het handelsverdrag worden verlaagd.

Een veelgehoord misverstand trouwens, dat we ook terugzien in de overwegingen van deze motie, is dat via een handelsakkoord alle regels en standaarden gelijkgetrokken zouden worden en dat we dan uit zullen komen bij de laagste gemene deler. Dat is niet zo. De Europese Unie heeft ook een verdrag met

Zuid-Korea gesloten dat niet leidde tot gelijke of gemiddelde regels en het leidde wel tot meer en makkelijkere export. Dan nog eentje: de inzet van de Europese Unie is momenteel de oprichting van een internationaal gerechtshof voor Investors State Dispute Settlement, ofwel de welbekende ISDS. Daarmee wordt het internationale recht versterkt en de nu troebele ISDS-procedures vervangen door onafhankelijke rechters en transparante procedures. Wat ons betreft dus een goede zaak en wij zullen deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, kan ik hieruit concluderen dat D66 geen zorgen meer heeft over de manier waarop TTIP tot stand is gekomen of over de eventuele gevolgen ervan?

De heer WONINK (D66): Nee, de zorgen hebben wij nog wel, alleen hebben wij die al geuit richting onze volksvertegenwoordigers, zoals ik net heb aangegeven, via onder andere ons congres. En nogmaals, ook uit de onderhandelingspositie van de Europese Unie blijkt dat de zorgen bekend zijn. De zorgen zijn er al, dus dat hoeven we niet nog een keer te doen. Dat zou overbodig zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, ook de ChristenUnie maakt zich zorgen over de ontwikkelingen rond het TTIP-verdrag en de mogelijke schadelijke effecten ervan. We zien de mogelijke voordelen wel, maar we zien ook dat er vanuit onder andere Den Haag druk wordt uitgeoefend om de onderhandelingen tot een positief resultaat te brengen, bijvoorbeeld door een motie die door mijn partij is ingediend, waarin wordt opgeroepen om de inmiddels beruchte ISDS-bepaling uit het verdrag te halen. Mede daarom hebben we in de commissie ook aangegeven niet voor een TTIP-vrije gemeente te zijn. We kennen de uitkomsten van de onderhandelingen niet, dus het is nog te vroeg om bij voorbaat tegen het verdrag te zijn. Bovendien zou je met een TTIP-vrije gemeente de inwoners van deze stad het signaal geven dat er bij wijze van spreken geen chloorkip meer deze stad binnenkomt. En volgens mij kunnen we dat niet garanderen. Dus een TTIP-vrije gemeente zou het verkeerde signaal zijn. Maar zoals gezegd: de zorgen die er spelen, die delen we en die worden in deze motie uitgesproken richting Den Haag en Brussel, maar ook richting de VNG en daarom staan wij ook op de motie. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Even vier korte punten. Ten eerste de motie. Gelukkig wordt er deze keer niet gepleit voor een TTIP-vrije gemeente, wat gewoon echt absurd is. Ten tweede: de heer Leemhuis noemt de gevolgen die TTIP zou kunnen hebben; ja, daar kunnen we niet zoveel mee in de politiek, lijkt me. "Zou kunnen hebben", ja, als, als.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik word aangehaald, dus ik reageer daar even op. Is het niet zo, mevrouw Riemersma, dat juist omdat dit maatschappelijke debat gevoerd wordt in raden in dit land, daardoor grote wijzigingen zijn gekomen en dat dit werk tot nu toe aan leek te komen? Misschien dat we er nog niet zijn.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ja, ik heb het begrepen. Dat debat wordt gevoerd vanwege de bangmakerij door de FNV. Die heeft een zeer tendentieuze brief geschreven en daar is iedereen eigenlijk achteraan gaan hollen. Vandaar dat we nu ook dit debat voeren. De vorige keer was het Arjen Lubach en nu is het ...

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik heb er geen moeite mee om de eer te geven aan de FNV, maar voordat de FNV een brief stuurde, was dit debat in het hele land al gaande. Dus volgens mij valt dat wel een beetje mee.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Oké. Voorzitter, mijn derde punt, want ik moet even tijd sparen voor het volgende punt. De motie heeft als eerste constatering een die echt wereldvreemd is. En van de andere zeven overwegingen snijdt er alleen een hout. En verder staan wij nog steeds achter de collegebrief. Die is echt een adequaat antwoord geweest op de FNV-brief. Dank u wel.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik had nog een vraag aan mevrouw Riemersma.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ik had nog een vraag aan mevrouw Riemersma. Ik begrijp uit haar woorden dat zij vindt dat wij eerst moeten wachten tot het verdrag gesloten is en dat je daar dan pas iets van kunt vinden.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Er is inderdaad al veel over bekend, alleen worden de voors en tegens niet eerlijk bediscussieerd. Het is echt in het negatieve getrokken. De tegenstemmers hebben zich helemaal teruggetrokken in het nee-kamp en er is gewoon geen discussie meer mogelijk.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, vindt mevrouw Riemersma niet dat wij een heel nette discussie voeren over deze problematiek?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Voorzitter, hier geef ik geen antwoord op. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik vind overigens dat wij hier in deze raad een nette discussie voeren over deze problematiek. Wie mag ik het woord geven? Ja, de heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, dit is wat de VVD betreft het verkeerde debat op de verkeerde plaats en op het verkeerde moment. Het verkeerde moment omdat, zoals de brief van het college al aangeeft, onderhandelingen nog in volle gang zijn. De indieners van deze motie gaan halverwege de onderhandelingen mee met de visie van de FNV. Maar ook de verkeerde plaats. Het Europees Parlement en de Europese Raad moeten dit verdrag uiteindelijk goedkeuren en Nederland wil het verdrag ook graag aan het nationale parlement voorleggen. De gemeenteraden hoeven en kunnen deze rol niet over te nemen van het nationale parlement over het Europese parlement. Maar bovenal is dit het verkeerde debat, omdat de indieners van de motie, zoals gezegd, net zoals de FNV, ons willen laten debatteren op basis van wat ze niet willen dat het verdrag wordt. Laten we liever spreken over wat we wel willen, met welk wensenlijstje de onderhandelaars op pad moeten worden gestuurd, maar ook eigenlijk al zijn gestuurd. Uitgangspunt van het verdrag is het afbouwen van importtarieven, het wegnemen van handelsbelemmeringen en zo meer. Bij een goed verdrag kan dit voor de Stadgers banen en goedkope producten opleveren. De VVD is voor de inzet van de onderhandelaars op vrijhandel en voor een sterkere economische positie voor Nederland. Dit levert banen en goedkopere producten op. Wij zijn dus daarom niet voor deze motie, die alleen uitgaat van het slechtste wat eventueel, als de onderhandelaars de opdracht niet goed uitvoeren, het verdrag zou kunnen zijn in hun visie en de visie van de FNV. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Voorzitter, ook het CDA heeft zorgen over ISDS en die zullen wij ook overbrengen aan onze partijgenoten die erover gaan. Ik vraag me een beetje af wat de meerwaarde van dit debat is. Ik denk dat het belangrijk is dat in de partijen wordt aangegeven hoe we erin staan en welke zorgen we hebben. Volgens mij zet dit niet zoveel zoden aan de dijk, want wij gaan hier niet over.

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Ja voorzitter, ik heb mijn zorg ook binnen de partij kenbaar gemaakt, maar ik doe het toch ook even hier. Nee, een grap natuurlijk. Wij hebben natuurlijk geen landelijke vertegenwoordiging. Maar we maken ons wel zorgen en we vinden dat wij als volksvertegenwoordigers wel een verantwoordelijkheid hebben. We kunnen wel zeggen dat

een heleboel dingen nog niet bekend zijn, maar we zien wel welke kant het opgaat. CETA is bekend en het TTIP-verdrag dat de Verenigde Staten met Maleisië, Japan en nog een aantal van die landen heeft gesloten, is ook bekend dus we weten wel waar het ongeveer naartoe kan gaan. Dan kunnen we nu zeggen dat we dat niet willen. De bezwaren zijn allemaal bekend. Maar ook al zou je die allemaal wegnemen, dan is er wat ons betreft ook nog een zorg als het gaat om de geopolitieke gevolgen van deze verdragen, namelijk dat de economische macht nog verder in het westen geconcentreerd wordt. Daar moeten we ook oog voor hebben. Voorzitter, de positieve gevolgen zijn wat ons betreft onvoldoende bewezen. We kunnen dan wel zeggen dat we het allemaal via de politieke partijen doen, dat mag je natuurlijk ook zeggen, maar minister Ploumen geeft zelf aan dat ze “het zal proberen te veranderen”, dus dat geeft mij niet heel veel vertrouwen. We hebben zelf de macht uit handen gegeven als staat, maar dat betekent niet dat wij vinden dat ons kabinet zich gedeisd moet houden en dus zullen wij ons nu, we staan op de motie, daar ook voor uitspreken. Ze moet die zorgen wel degelijk overbrengen naar Brussel, dat moet ze niet alleen maar ‘proberen’. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: De heer Kelder. Wilt u nog interrumpen?

De heer WONINK (D66): Nou ja, ik had nog wel een vraag voor Student en Stad.

De VOORZITTER: Gaat uw gang hoor. De heer Kelder wil wel even wachten.

De heer WONINK (D66): Alvast dank daarvoor. Ja, ik was toch even benieuwd welke zorgen volgens Student en Stad nog niet bekend zijn bij de Europese Unie.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Oh, ik denk dat die zorgen wel bekend zijn, maar ik denk ook dat wij ons als burgers van de Europese Unie zorgen moeten maken, als onze persoonlijke minister in Nederland er al niets meer aan kan doen. Dat betekent dus dat de Europese Unie gaat besluiten over welke regels straks wel en niet gelden, zonder dat wij daar eigenlijk nog iets van kunnen vinden. Dan kunnen we ook zeggen: “We gaan de Europese Unie anders aankleden”, maar die zorgen zijn bekend en als die niet worden weggenomen, denk ik wel dat we daar eens een goed debat over moeten voeren.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Een maand geleden hebben wij samen met de SP een motie ingediend waarin wij ons graag wilden uitspreken als TTIP-vrije gemeente. Die motie heeft het toen bij lange na niet gehaald en een van de redenen was: we moeten de discussie eens gaan voeren. Nou, heel goed. Die discussie is gevoerd. Ik heb haar ook uitgebreid gevoerd in de commissie en ik heb daar eigenlijk niet heel veel aan toe te voegen. Wat ik toen al vermoedde is nu ook gebeurd: er is een motie gekomen die een soort grote gemene deler is.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Wilt u mij een vraag stellen? Het gaat ook van onze spreektijd af.

De heer KELDER (PvdD): Nee hoor.

De VOORZITTER: Het is geen interruptie meer.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ik dacht dat u nog een vraag aan mij had. Mijn excuses dan.

De heer KELDER (PvdD): Maar dit gaat wel van mijn spreektijd af. Gelukkig heb ik nog wel even.

De VOORZITTER: Dit is een soort algemene les in het leven, dat je eigenlijk nooit antwoord moet willen geven op niet-gestelde vragen. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Wat ik eigenlijk wil zeggen: dit is een soort gemiddelde, zo ergens een beetje tussen links en rechts. Ik snap ook hoe GroenLinks die deze motie heeft opgesteld hiertoe doorgekomen is. Wij hebben ons toen heel duidelijk uitgesproken. Wij willen Groningen een TTIP-vrije gemeente laten

zijn. Dat signaal willen we heel duidelijk afgeven. Want heel veel kunnen we niet doen. We kunnen namelijk wel zeggen: “Wij willen dit niet” en ik vind alle argumenten van partijen die zeggen: “Waarom voeren we die discussie?” rare argumenten. Wij zijn toch juist raadsleden om dingen met elkaar te kunnen bediscussiëren? En juist vanuit de raad is er de roep gekomen om dit te gaan bediscussiëren. Ik wil mijn teleurstelling uitspreken over het besluit in deze motie. Ik vind de constatering en overwegingen prima, maar het besluit vind ik slechts een klein fluisterstemmetje richting Den Haag en buitenlandse handel van: “Wij zijn het er niet zo mee eens”, terwijl ik liever had gehad dat wij als Groningen hadden geschreeuwd: “Tegen TTIP!” Ik zal de motie desondanks zal steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan naar wethouder Van Keulen. Oh, mevrouw Van Duin. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, een maand geleden diende de SP met de Partij voor de Dieren een motie in waarin we ons uitspraken tegen het TTIP-verdrag. Nu ligt er een motie voor die een stuk minder ver gaat, maar wel een deel van de zorgen van de SP verwoordt. Dat is wat mijn fractie betreft een stap in de goede richting, vandaar dat we ook op de motie staan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de heer Leemhuis van GroenLinks, zoals hij dat net verwoord heeft. Wij vinden het ongelooflijk belangrijk het signaal af te geven, omdat we ons erg bezorgd maken over de onderhandeling bij dit project. Dank u, voorzitter.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Daar wil ik wel even op reageren, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik heb nog een interruptie op de PvdA. Ik vind het wel erg tegenvallen van de fractie van de PvdA. Die heb ik altijd serieus genomen, tot nu toe. Hun eigen minister nota bene, Ploumen, loopt zich het vuur uit de sloffen om hier nog iets goeds van te maken en goede randvoorwaarden aan te brengen. En de fractie in Groningen laat haar eigenlijk vallen. Dat vind ik echt betreurenswaardig. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Wilt u daar nog op reageren, mijnheer Loopstra?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nou, ik wil daar wel even op reageren. U bent het altijd met ons eens; ik zou zeggen: word lid.

De VOORZITTER: Ik ga nu snel naar wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Zoals we bij de commissie ook al constateerden, vinden de leukste debatten en ook de netste debatten overigens, plaats over onderwerpen waar we als gemeenteraad en als college niet heel sterk over gaan. Tegelijkertijd is het wel heel mooi om daarover te debatteren. Van de motie die nu voorligt over TTIP denk ik dat die recht doet aan de situatie. Er staat heel veel ‘zouden’ en ‘mogelijk’ in; ik denk dat dit een goede weergave is van de werkelijkheid rond TTIP op dit moment. Over het al dan niet uitspreken van zorgen: dat is echt een debat dat u in uw raad moet voeren. Het lijkt mij niet aan het college om daar een oordeel over uit te spreken. Dus over deze motie zou ik uiteindelijk willen zeggen: oordeel aan de raad. Ik heb nog een vraag over het besluitpunt. U besluit deze mening ter kennis te brengen? Of verzoekt u het college deze mening ter kennis te brengen?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij staat er wat er staat. Ik reageer maar even. Dat is de griffie, die dat als organisatie van de raad doet.

Wethouder VAN KEULEN: Oh, nou, dat is het helemaal eenvoudig. Prima. Dank u wel. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Ja, en de voorzitter van zowel de raad als het college ziet erop toe dat dit ook werkelijk gebeurt. Zullen we gaan stemmen?
21 voor, 18 tegen. De motie is aanvaard.

7.e: Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum (raadsvoorstel 22 september 2015, 5268115)

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Een voor ons minder feestelijk onderwerp op mijn verjaardag, maar goed. De bezoekersaantallen van de openbare bibliotheek lopen terug en bezoekers van buitenaf kunnen het Forum straks behoorlijk slecht bereiken wanneer het OV, als het aan het college ligt, van de Grote Markt wordt geweerd. Wij vragen ons dan ook af hoe je tot behoorlijke bezoekersaantallen zult komen. Bekend was natuurlijk al dat de Stadspartij niet gelooft in de verwachte bezoekersaantallen. Dat wist u al en dat blijft voor ons een risico, ook in financiële zin. Dan is het toch die deal met de NAM die gesloten is; de meerkosten na de deal zijn voor rekening van de gemeente. Een gesloten deal die de Stadspartij moeilijk kan begrijpen, omdat we extra risico lopen en de meerderheid van de raad heeft gezegd: “geen extra geld naar het Groninger Forum”. Wij vinden eigenlijk dat de raad vooraf in onze beleving niet voldoende in staat is geweest om het college vooraf kaders mee te geven of wensen en bedenkingen over de onderhandelingen en daarom dienen wij samen met de Partij voor de Dieren een motie in.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter?

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij is het onderwerp van de onderhandelingen met de NAM al maanden bekend. Heeft uw partij het initiatief genomen om daarover een debat met de raad te voeren? Heeft zij een discussienota erover ingediend of op een andere manier geprobeerd randvoorwaarden mee te geven?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Wij hebben discussies in de raad gevoerd natuurlijk, maar wij zijn niet echt als raad in staat gesteld om vooraf duidelijk met het college in gesprek te gaan. En dat hadden wij liever gezien.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik spreek de fractie van de Stadspartij aan. Ik vraag: waarom heeft u als partij niet de mogelijkheid gepakt om een discussie, die nu blijkbaar gemist is, te voeren? Waarom hebt u geen uitgangspunt meegegeven aan het college in die onderhandelingen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, ik had eerlijk gezegd verwacht dat de uitkomst van de deal anders zou zijn geweest dan hij nu is. Ik vind ook dat wij als raad dan misschien wat beter ons best hadden moeten doen, maar met die motie beogen wij juist dat we in de toekomst dergelijke onderhandelingen anders gaan voeren.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nog even tot slot: dan moet de Stadspartij toch in eerste instantie zichzelf aanspreken? Tot nu toe lijkt het erop dat andere fracties die mening niet met u delen, dus dan moet u in elk geval toegeven dat u een steek hebt laten vallen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, volgens mij zijn wij een van de weinige fracties die in onze beleving ten aanzien van het Forum nog nooit een steek heeft laten vallen, want zoals u weet zijn wij tegen het Forum.

De VOORZITTER: Ik ga even naar de heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Ik wil graag van de Stadspartij weten welke kaders zij dan wellicht mee had willen geven. Dat is mij volkomen onduidelijk.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou ja, dan hadden we een discussie kunnen voeren van: mag de uitkomst zijn dat de risico's na de deal voor rekening van de gemeente komen, de extra risico's die misschien komen ten aanzien van de exploitatiebegroting? Er blijven risico's want we weten niet zeker of de vertraging nog extra kosten met zich mee gaat brengen. Dan hadden we daarover kunnen praten, of we die deal anders hadden willen zien.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Buiten het feit, voorzitter, dat de Stadspartij een soort als-dan-discussie had willen voeren: voor de zomer hebben wij een brief gehad van het college. In die brief stond: "Wij gaan die onderhandelingen in." Deelt u mijn mening dat dit het moment was om als raad de door u gewenste kaders mee te geven?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, die mening deel ik niet.

De heer CASTELEIN (D66): En waarom niet?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat wordt een beetje een vervelende discussie op deze manier. Wij vinden gewoon dat het college met deze deal een aantal risico's neemt. Daar hadden wij als raad misschien beter vooraf op kunnen letten, maar we kunnen er beter nu een les uit trekken en dat in de toekomst beter gaan doen.

De heer CASTELEIN (D66): Ja maar, voorzitter, een verhelderende vraag: dan hebt u dus in mijn optiek, en die optiek deelt u, een moment gehad. Die brief is gekomen en u hebt niet gereageerd, de raad heeft niet gereageerd. Dan is dit natuurlijk een beetje mosterd na de maaltijd van u.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, dat vind ik niet. Wij beogen juist met deze motie dat we het in de toekomst anders en beter gaan doen.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit punt nu als afgerond.

Motie 4: Eerst kaders dan onderhandelen (Stadspartij, Partij voor de Dieren)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende 'Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum',

constaterende dat:

- het college met de NAM een deal overeen is gekomen van 68 miljoen euro ten behoeve van het aardbevingsbestendig bouwen van het Groninger Forum, conform de bouwmethode 'constructief versterken';
- na het sluiten van de deal alle meerkosten ten aanzien van het Groninger Forum die niet in de deal zijn overeengekomen voor rekening van de gemeente Groningen zijn;

overwegende dat:

- de raad in meerderheid heeft gesteld dat er geen extra gemeentelijk geld naar het Forum mag;
- de onderhandelingen en de uitkomsten daarvan slechts voor een deel openbaar zijn;
- de raad vooraf niet betrokken is geweest en het college geen kaders en/of wensen en bedenkingen mee heeft kunnen geven;
- de raad zijn kaderstellende rol niet voldoende heeft kunnen uitvoeren;
- de raad hierdoor slecht verantwoording in het openbaar af kan leggen;

spreekt uit dat:

- de raad in de toekomst vooraf actief betrokken wil worden wanneer het college dergelijke onderhandelingen ingaat;
- de raad in de toekomst in staat moet worden gesteld om vooraf kaders en/of wensen en bedenkingen mee te geven;
- de raad vooraf met het college in gesprek wenst te gaan over de openbaarheid van dergelijke onderhandelingen;
- de raad vooraf onvoldoende in staat is gesteld om de gevolgen van de deal van 68 miljoen euro, zoals de eventuele meerkosten voor het Groninger Forum, na deze deal te beoordelen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u, voorzitter. Ik kan eigenlijk heel kort zijn hoor, ik hoef er niet per se een extra discussie over te voeren. Die hebben we gevoerd in de commissie. Dus ik kan gewoon gemakshalve aansluiten bij de Stadspartij. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Waar wij vooral van balen is dat we als raad weinig tot niets te zeggen hebben gehad over dit akkoord met de NAM. We besluiten met het voorstel alleen over het beschikbaar stellen van het geld dat al op onze rekening staat. Het college heeft besloten en met dat besluit zijn wij het niet eens, ondanks de goede bedoelingen van het college. Wij als stad en als politiek moeten ons niet weg laten zetten door de NAM. De NAM moet wat ons betreft elke schade die zij veroorzaakt tot op de euro vergoeden. Dat gebeurt met deze overeenkomst niet. Die garantie ontbreekt, waardoor wij moeten opdraaien voor de toenemende risico's. De enige reden voor de NAM om geen carte blanche mee te geven, is een vermoeden dat de kosten dan veel hoger zullen zijn.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Kan de heer Van den Anker uitleggen op wat voor manier die inschatting tot stand komt? Waarom gaat het hier niet gebeuren? Is niet de kans juist groter dat er een heel mooie deal is gemaakt, waarbij een groot bedrag overgemaakt wordt en waardoor we in één keer af zijn van heel veel gedoe, heel veel juridische procedures en heel veel onzekerheid?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Wij hebben enkel de garantie gekregen dat we nog steeds het risico lopen dat er meer geld bij moet. En dat risico, een zeker risico dat al op het Forum lag, neemt alleen maar toe met deze deal, ondanks dat het een groot bedrag is. Maar dit zegt helemaal niks over of de risico's toenemen, want het is wel degelijk aangegeven dat die hiermee toenemen. Wij vinden dat de NAM, omdat ze geen carte blanche heeft gegeven, impliciet stelt dat ze de gemeente op die manier niet kan vertrouwen. Het beeld dat wij met de acceptatie van dit lumpsumakkoord naar buiten brengen, naar het Rijk en naar de rest van de provincie, laat zien dat zelfs Stad zich in een hoek laat drukken. Dat ook hier de regels van de NAM gelden. Dit is voor ons onaanvaardbaar. Het college heeft er echter al voor gekozen. Het geld staat al op de rekening. De NAM lijkt aan het langste eind trekken en nu moeten wij als Groninger raad het krediet maar ter beschikking stellen, dat is onze enige rol nog vandaag. Er is geen keuze meer te maken. Voorzitter, we zullen met dit raadsvoorstel instemmen. Deze bespreking wekt alleen maar de schijn dat er een keuze was. De werkelijke keuze is al maanden geleden voor ons gemaakt.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, de keuze wordt op dit moment gemaakt, in dit debat, in deze raadzaal. Als u nu tegenstemt, hebt u daarmee gezegd dat u de deal niet goed vindt. Dat is toch een heel simpele constatering?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Zoals u zelf ook weet: het geld staat al op onze rekening. Wij geven hier alleen nog maar een akkoord omdat het krediet hiervoor wordt aangewend, meer niet. De deal is al gesloten. Ik weet niet wat u voor ogen heb, maar deze deal is al gesloten.

De VOORZITTER: Laatste punt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): De raad heeft tot op dit moment de gelegenheid gehad om te zeggen dat hij deze deal niet wil en daar hebt u niet voor gekozen. Het is een beetje een rare discussie die hier ontstaat.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor dat we hem stoppen. De heer Ruddijs eerst.

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie heeft eigenlijk niet de behoefte om de discussie opnieuw te doen. Inhoudelijk begrijpen wij dat het een best lastige deal is om te accepteren, maar we weten ook dat de alternatieven waarschijnlijk slechter zijn. Dus inhoudelijk gaan wij mee met het college. Waar wij moeite mee hebben, zijn de overwegingen in deze motie. Daar herkennen wij ons helemaal niet in. Dat is niet aan de orde en dat heeft de heer Castelein van D66 net uitstekend verwoord.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker voor een interruptie.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Is de PvdA het met ons eens dat de risico's toenemen en de risico's op de exploitatie van het Forum dus ook?

De heer RUDDIJS (PvdA): In zijn algemeenheid zitten aan al dit soort grote projecten altijd risico's. We hebben gezegd dat we niet gelukkig zijn dat er hier een plafond zit op wat wij moeten doen. Dus dat wij een deel van de risico's naar ons toe zouden kunnen trekken, dat theoretische gevaar is er. We hebben dat afgewogen. Wij hebben toen ook in de commissie bediscussieerd dat geen deal of een andere deal op dit moment geen haalbare kaart is en waarschijnlijk slechter is voor de stad dan deze deal.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker nog, het laatste punt.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Bent u het dus met mij eens dat de risico's toenemen? Dat is een simpel ja of nee, toch?

De heer RUDDIJS (PvdA): Het feit dat wij te maken hebben met aardbevingen in deze provincie levert voor iedereen extra risico's op. Niemand kan in de toekomst kijken, dus in de formele zin moet ik zeggen: ja, er zijn toegenomen risico's. Maar met 68 miljoen euro kom je een verschrikkelijk eind in de richting om de risico's in te kapselen en te dekken.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis voor een interruptie? Oh, voor een woordvoering. Dan krijgt de heer Dijk als eerste het woord.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, een beetje in aansluiting op Student en Stad, want ik vond dat de heer Van den Anker wel een paar wijze woorden zei: ik heb in de commissie ook gezegd dat het college twee grote risico's neemt met deze deal. Ten eerste hebben alle partijen in deze raad vertegenwoordigd, behalve misschien GroenLinks en D66, ooit aangegeven geen cent extra gemeentelijke middelen te willen uitgeven aan het Forum. En door deze deal zetten jullie deze partijen natuurlijk voor het blok als de kosten wel overschreden worden. Ten tweede: alle in deze raad vertegenwoordigde partijen, misschien buiten GroenLinks en D66, hebben ooit aangegeven geen cent extra gemeentelijke middelen te willen uitgeven aan het Forum. Terwijl de NAM verantwoordelijk is voor de aardbevingen en de schade, heeft het college deze deal gesloten en hebt u uw lot verbonden aan de deal van 68 miljoen euro. Daar wil ik wel aan toevoegen: de deal is gesloten en wij gaan vandaag inderdaad beslissen over het krediet verlenen daarvan. Als we dat niet zouden doen als gemeenteraad, hebben we geen deal en dan hebben we verdragingskosten. Dat zou nog slechter zijn. Ik wil alleen nog een keer aangeven: u hebt de deal gesloten en u bent daarmee politiek verantwoordelijk voor de gevolgen als de kosten overschreden worden. En volgens mij is er een meerderheid hier in de gemeenteraad die vindt dat de kosten niet overschreden moeten worden.

De VOORZITTER: De Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Zoals ik in de commissie ook al zei, zat het college in de NAM-BAM-tang, oftewel in de tang bij de NAM en bij de BAM. Wij hadden aan de ene kant contractverantwoordelijkheden ten opzichte van de BAM en aan de andere kant het vooruitzicht om een heel lange periode rechtszaken te moeten voeren met de NAM over wat nou wel aardbevingsschade was en wat nou wel aardbevingsgerelateerd was en wat nou toevallig daar niet onder viel, omdat dit een onderdeel van een extravagant ontwerp zou zijn. Dus wat dat betreft is het risico inderdaad, dat heeft het college ook ruiterslijk toegegeven, verhoogd. Maar geen deal had ook een heel hoog risico gegeven en dat wordt wel heel makkelijk weggewimpeld door de fracties die nu hier krokodillentranen huilen. Want feitelijk zijn de mogelijkheden die deze fracties hebben gehad om al vanaf voor zomervakantie wensen,

bedenkingen, bezwaren en discussienotities in te dienen, allemaal niet gebeurd. Afgewacht en nu achteraf een negatief beeld schetsen. Het is een goed akkoord en ook een goed voorstel. Mijn fractie zal dit steunen.

De VOORZITTER: De heer Klein Schaarsberg eerst. Pardon, de heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u. De heer Van den Anker, inderdaad. Bent u het met mij eens dat wij ook toen al hebben aangegeven dat er geen cent op die manier bij mag? En dat dit impliciet betekent dat wanneer de risico's toenemen, er potentieel wel meer centen heen kunnen gaan? Dus dat wij dat toentertijd wel duidelijk hebben aangegeven? Eigenlijk begrijp ik niet waar u dan op doelt dat wij het van tevoren niet kenbaar hebben gemaakt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou, op dat punt is het heel makkelijk. Wij maken om de zoveel tijd grondexploitatieplannen en daar worden maatregelen op gezet om te zorgen dat er risico's worden ingedamd. Het college heeft een heel scala aan mogelijkheden al geïnventariseerd, hoe die risico's kunnen worden ingedamd, precies zoals het dat altijd doet. Dus in die zin is er eigenlijk helemaal niets anders aan de hand dan anders.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie nog meer? Ja, de heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ik wil graag aansluiten bij mijn eigen woordvoering in de commissie. Ja, blijkbaar zit hier een aantal partijen dat de hele discussie in de commissie nog een keer wil overdoen. Maar daar pas ik voor.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, in de commissie heb ik ook al aangegeven dat de overeenkomst die er ligt wat mijn fractie betreft recht doet aan het Forum, aan de problematiek en aan de positie van de gemeente. De brief van 3 juli die we hebben gekregen van het college, waarmee het de onderhandelingen is ingegaan, hebben we in de fractie besproken. En wij hebben toen geoordeeld dat wij geen nadere invulling wilden doen op de uitgangspunten, namelijk: het moet geen geld kosten voor de gemeente en het Groninger Forum moet aardbevingsbestendig worden gebouwd, binnen de door de raad gestelde kaders. Dus deze motie is in dat licht wat ons betreft overbodig en wij zullen haar dan ook niet steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Volgens ons worden de risico's bij deze deal verkleind in plaats van vergroot. En voor de rest verwijs ik ook naar mijn woordvoering in de commissie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja dank u, voorzitter. Ja, anders is het weer: "De ChristenUnie vond er niets over", maar ik heb hetzelfde als de heer Ubbens. Ik zeg net tegen mijn collega: wij doen gewoon de commissie over en daar ben ik ook niet zo heel erg van. Dus: ziet u mijn woordvoering in de commissie.

De VOORZITTER: U was het oorspronkelijk ook niet van plan, hè? Nee. We gaan naar de wethouder.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, dank u wel. De verleiding is groot om net als de heer Ubbens en mevrouw Jongman te verwijzen naar mijn woordvoering in de commissie. Misschien dan een kleine samenvatting, om ook recht te doen aan de partijen die daar wat uitvoeriger op in zijn gegaan vandaag. Het is zo dat bij elk bouwproject dat wij hebben binnen de gemeente, er risico's zijn. Die risico's brengen wij in kaart en daar treffen wij voorzieningen voor. Uiteindelijk moet je dan zorgen dat je een project hebt of een grondexploitatie in dit geval, die uiteindelijk sluit op nul. Nou, dat was bij het Forum zo en dat is ook met deze deal nog steeds zo. In de commissie heb ik ook aangegeven dat wij wel degelijk met een kader hebben gewerkt. Dat hebben we ook aan uw raad gecommuniceerd. We hebben u in januari een

brief gestuurd, we hebben u in februari een brief gestuurd, we hebben u geïnformeerd over de bouwpaauze. Voor de zomer hebben wij u geïnformeerd over de voortgang en uiteindelijk hebben wij u over het definitieve akkoord in september een brief gestuurd. Dus ik denk ook dat de mening van de heer Sijbolts en die van het college verschillen of die mogelijkheid er was. Dat lijkt me wel degelijk aan de hand, dat de raad zijn eigen kaders had kunnen meegeven of de kaders die we als college meenden te hebben, aan had kunnen passen. Maar ik denk dat de vraag vooral is of bepaalde raadsfracties die kans ook genomen hebben op het moment dat die kans zich voordeed. Ik kan mij in die zin aansluiten bij de kanttekeningen die de heer Leemhuis bij de motie heeft gemaakt. Die motie zal ik ook ontraden.

Het meest risicovolle besluit dat wij hebben genomen, dat heb ik ook in de commissie gezegd, was om het Groninger Forum aardbevingsbestendig te gaan bouwen. Daar komen eigenlijk de meeste risico's vandaan. Maar de overtuiging bij ons college is, en dat is volgens mij in uw raad ook zo, dat dit ook het enige juiste besluit is geweest bij het Groninger Forum. Als wij als gemeente Groningen onze verantwoordelijkheid nemen als vergunningverlenende partij, maar ook als opdrachtgever, dan moeten wij ervoor zorgen dat onze publieksgebouwen in de toekomst veilig zijn en toegankelijk zijn, ook met het risico op aardbevingen. En dat wij met deze deal, en dat blijven wij de komende periode doen, niet alleen bij het Forum, maar ook bij alle andere aspecten in het aardbevingsdossier, die risico's die voortkomen uit dit project zoveel mogelijk beheersen en terugbrengen. Dus wij hadden een sluitende grex en die hebben we met deze deal nog steeds. En we kunnen op deze manier verder met de economische ontwikkeling van de stad Groningen. Dat hebben wij steeds als kader en als uitgangspunt gehanteerd.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, toch blijft het natuurlijk zo dat ook met deze deal er mogelijk nog meer nadelige gevolgen zijn voor het Forum, voor de programmering, door het aardbevingsbestendig bouwen. Een aantal dingen wordt aangepast, dat blijft een groot risico. Bent u dat met mij eens?

Wethouder DE ROOK: Op het moment dat je dingen toevoegt aan een project, zitten daar risico's bij, maar zoals u ook hebt kunnen lezen in de bijlagen, zijn voor die risico's ook voorzieningen opgenomen. Daarvoor hebben wij met het volledige beeld, dus met alle risico's die erbij zitten en een aantal kansen dat er ook in zit, reserveringen gedaan. Uiteindelijk sluit de grondexploitatie gewoon op nul. Dus er zijn risico's, maar we hebben daar ook een voorziening voor en we werken elke dag keihard om die risico's nog verder naar beneden te brengen.

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat wij gaan stemmen. Ik breng als eerste de motie in stemming.

4 voor, 35 tegen. De motie is verworpen.

Dan breng ik vervolgens het voorstel zelf in stemming. U kunt uw stem nu uitbrengen.

35 voor, 4 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8. Discussiestukken

8.a: Discussienotitie Noorderplantsoen

De VOORZITTER: Er is vanmiddag wel in het presidium aangegeven dat dit agendapunt weliswaar iets langer gaat duren dan een 1-minuutinterventie, maar dat de bijdragen niet langer zullen duren dan die 1-minuutinterventie. Zullen wij maar proberen om dit een beetje op tempo af te wikkelen? De heer Koks heeft het woord.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, ik heb een minuut en twintig seconden afgetikt thuis, dus wat dat betreft hoop ik binnen de tijd te blijven.

Het Noorderplantsoen kent vele functies, geconcentreerd op een uniek stukje stad. Wij trekken de conclusie dat bij het huidige gebruik van het Noorderplantsoen, de diversiteit in balans is. We zien er twee risico's. We vinden dat de grenzen van de bezoekersaantallen van het Noorderzoo in het Noorderplantsoen bereikt zijn en het college heeft deze stelling onderschreven in de raadscommissie. Tijdens mooie dagen is het gebruik van grasvelden tegenover de Oranjesingel door recreërende jongeren, gewapend met barbecues, drank en muziek te massaal. Kinderen kunnen er niet meer spelen, aanwonenden ondervinden forse overlast en aan de kwaliteit van de natuur wordt schade toegebracht. Wij

pleiten voor een actieve spreiding van aanpak, zowel in het Noorderplantsoen zelf, als door het aantrekkelijk maken ...

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik had even een vraag aan de heer Koks van de SP. Is hij zich ook wel bewust van het feit dat we maar twintig mooie dagen in het jaar hebben? Dus ik snap uw ongerustheid eigenlijk niet.

De heer KOKS (SP): Ja voorzitter, maar zelfs op twintig mooie dagen is een spreidingsaanpak door het plantsoen heel prima te doen. Dus laten we dat gewoon realiseren, dan zijn de omwonenden ook helemaal blij en kunnen de kinderen daar ook op die twintig mooie dagen fatsoenlijk spelen. Ik ga door.

We pleiten dus voor die actieve spreidingsaanpak. Maar daarnaast vinden we ook dat spreiding ook door andere plantsoenen en parken in onze stad gestimuleerd moet worden. Onze vraag aan het college is of dit bereid is deze dubbele spreidingsaanpak handen en voeten te geven. We wachten de reactie van het college af, om eventueel met een motie daarover te komen.

Dan hebben de parkcommissie en de bewonersorganisaties diverse malen aangegeven dat er ideeën zijn om de rol van de parkcommissie te verbeteren. In de raadscommissie heeft het college gezegd bereid te zijn naar een bredere rol te kijken. Samen met Stadspartij en de ChristenUnie dienen we een motie in die tot doel heeft de opvattingen van de bewonersorganisaties en de parkcommissie te betrekken in de heroverweging en de raad op de hoogte te stellen van de uitkomsten daarvan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie 5: Een nog beter Noorderplantsoen (Stadspartij, SP, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever en diverser gebruikt wordt door een groeiend aantal Stadjsers;
- het op evenwichtige wijze naast elkaar laten bestaan van de diversiteit aan functies het noodzakelijk maakt dat advisering van het college omtrent instandhouding en gebruik van het Noorderplantsoen gedragen wordt door o.a. bewoners van omliggende wijken;
- daartoe sinds jaar en dag een Parkcommissie functioneert;

overwegende dat:

- in een brief aan de raadscommissie B en V d.d. 18 september 2015 bewonersorganisaties van Oranjewijk, Noorderplantsoenbuurt en Hortusbuurt hebben aangegeven dat het mandaat en het functioneren van de parkcommissie aan revisie toe is;
- de bewonersorganisaties aangeven ideeën te hebben op welke wijze de parkcommissie beter kan functioneren;

verzoekt het college:

- in gesprek met de parkcommissie de overwegingen van de bewonersorganisaties en hun verbeterideeën te bespreken;
- te overwegen of deze overwegingen, ideeën voor de toekomst en mogelijke andere overwegingen reden zijn al dan niet de taken, samenstelling en werkwijze zoals beschreven in het reglement Parkcommissie Noorderplantsoen aan te passen;
- de raad voor 1 februari 2016 te informeren over de uitkomst van bovenstaande verzoeken;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Voorzitter, het Noorderplantsoen is een populair park. Niet vanwege het park alleen, maar ook vanwege het feit dat veel mensen de gezelligheid opzoeken en elkaar opzoeken. Het is goed om te zien dat zo'n plek er is voor veel mensen, zeker in een stad waar veel mensen geen tuin hebben of alleen een klein balkonnetje. Omdat het zo'n gewaardeerde plek is en zo'n populaire plek, moeten we daar ook een zuinig op zijn. Het is mooi dat er veel gebruik wordt gemaakt

van het park, maar we moeten wel voorkomen dat het uitgewoond wordt. Het is dus een punt waar wij alert op moeten zijn bij intensief gebruik, dat duurzaam gebruik van belang is. En voor de balans van het park zijn fatsoen en handhaving wat ons betreft zeer van belang. Als je eten en drinken meeneemt, dan is het volgens mij logisch, een kwestie van fatsoen, dat je je spullen ook opruimt. Ook als de prullenbakken vol zijn, een puntje waar we natuurlijk naar kunnen kijken, dat we regelmatig in de zomer die bakken legen, maar ook als die bakken vol zijn, neem je je troep weer mee. Een punt van fatsoen, maar ook een punt van handhaving. Geluidsoverlast is een issue in de zomeravonden. Er zijn soms grote groepen die zelfs een eigen biertap meenemen. Ook dat is natuurlijk een punt van handhaving.

Dan, wat ook wel door insprekers is aangegeven: het blijkt dat het barbecueën zorgt voor honderd brandgaten. Want gras herstelt zich zo maar even niet zo snel. We hebben wel barbecuetegels. Dus ook dat is weer een kwestie van handhaving. Ik dacht: moet ik daar nou een motie over indienen? Ik doe het niet want volgens mij is het duidelijk dat je gebruik moet maken van die barbecuetegels. Als er op het gras wordt gebarbecueed, is dat ook weer een kwestie van handhaving en desnoods beboeten van mensen. Dus, voorzitter, ik sluit af: fatsoen en handhaven.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. We hebben de afgelopen maanden een proces gehad in deze raad en de VVD heeft vanaf het begin aangegeven het wat ons betreft altijd gaat om balans tussen leefbaarheid en gezelligheid. Dat hebben we ook vorige week in de commissievergadering weer benadrukt. Wat opvalt is dat op het moment dat je aangeeft dat je als raad in gesprek wilt gaan met een buurt en van alles en nog wat doet, je dan ook bepaalde verwachtingen gaat creëren. Omdat die balans voor ons in orde was, hebben we gezegd: "Ga nou geen valse verwachtingen creëren en zorg dat je gewoon duidelijk bent over wat je wilt." Uiteindelijk hebben we natuurlijk de nodige processen gehad. We hebben met de mensen gesproken en er is een onderzoek gedaan en uit dat onderzoek blijkt toch duidelijk dat mensen het Noorderplantsoen een 7,9 geven, dus eigenlijk zijn ze heel erg tevreden over het Noorderplantsoen, en dat 83% geen overlast ervaart. Nou, dat zijn toch belangrijke signalen. Voor de VVD niet helemaal een verrassing, want wij hadden dat dus eigenlijk ook wel verwacht, dat het allemaal wel goed gaat. Maar natuurlijk heb je, ook bij zo'n plantsoen, met meerdere belangen te maken. Ook met omwonenden. En het is eigenlijk nooit mogelijk om iedereen tevreden te stellen op het moment dat je in zo'n plantsoen, waar iedereen komt en waar het gaat om balans tussen leefbaarheid en gezelligheid. Maar de eindconclusie is wat ons betreft dat het Noorderplantsoen in balans is en dat daar uiteraard, op het moment dat die balans verstoord wordt, gehandhaafd moet worden. Daarom dienen wij ook een motie in die uitspreekt dat het Noorderplantsoen in balans is en deze balans in stand gehouden moet worden, ook als uitgangspunt voor toekomstig beleid met betrekking tot het Noorderplantsoen. Wij dienen deze motie in samen met de PvdA, GroenLinks en D66. Dank u wel.

Motie 6: Bewaak de balans (VVD, PvdA, D66, GroenLinks)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- de raad afgelopen maanden een traject heeft gevolgd om beter in beeld te krijgen wat er zoal leeft onder de Stadgers t.a.v. het Noorderplantsoen;
- de stadspanellen het Noorderplantsoen een 7,9 geven;
- uit het onderzoek van bureau Onderzoek en Statistiek blijkt dat 83% geen overlast ervaart;
- de organisatie van Noorderzon niet verzocht heeft tot uitbreiding in het Noorderplantsoen;

overwegende dat:

- de extra inzet van de BOA's van dit jaar als gastheren en -vrouwen van het Noorderplantsoen een positief effect heeft op het gedrag van de bezoekers;
- er altijd verschillende belangen zullen blijven en het daarom onmogelijk is om iedereen tevreden te stellen;
- het altijd zoeken is naar een balans tussen leefbaarheid en gezelligheid;
- de organisatie van Noorderzon ook oog heeft voor de balans in het Noorderplantsoen;

spreekt als zijn mening uit dat:

- het Noorderplantsoen in balans is;

verzoekt het college:

- deze balans in stand te houden en het behoud van deze balans uitgangspunt te laten zijn in toekomstig beleid;
en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Schimmel heeft het woord.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja. Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Koebrugge merkt terecht op dat we een heel uitgebreid proces hebben doorlopen. Ik denk, in tegenstelling tot wat ik opmaak uit de woorden van mevrouw Koebrugge, dat het wel een goed idee is geweest om dat proces te doorlopen en dat het wel van belang is dat we de zorgen die er leven bij omwonenden, serieus nemen. Natuurlijk kunnen we uiteindelijk concluderen, dat is ook de conclusie waar mijn partij op uitkomt, dat het plantsoen wel degelijk in balans is. Dat we weliswaar kunnen kijken: kunnen we hier nog iets doen, kunnen we daar nog iets doen? Kunnen we aanpassingen doen? Maar dat het wel betekent, wat de wethouder denk ik terecht in de commissie heeft opgemerkt, dat als je hier drukt, het daar weer omhoog komt. We moeten altijd kijken naar een zekere balans. En alles afwegende, de heer Loopstra maakte de terechte opmerking: "Er zijn maar een paar mooie dagen per jaar", dus ja, er is sprake van overlast. Maar is die overlast zo gigantisch dat we moeten komen met verboden? Dat we de recreatiefunctie van het plantsoen moeten aanpakken? Dat daar minder mogelijkheden moeten komen voor Stadjers? Dan is de conclusie wat mijn fractie betreft: nee.

Wat we wel moeten doen en wat we eigenlijk al gedaan hebben, in de eerste mooie dagen van dit jaar, is beter handhaven. Dat lijkt allemaal heel goed te gaan. De eerste signalen die we daarover ontvangen zijn positief. Handhavers geven ook aan in de technische sessie: "Op het moment dat je mensen erop wijst dat ze problemen veroorzaken, dat sommige mensen last van ze hebben, dan kun je daar al ontzettend veel ergernis mee wegnemen." Dan kun je er voor zorgen dat recreatie in het plantsoen wel degelijk op een goede manier kan. Dus wat die handhaving betreft zeggen wij: ga daar vooral mee door en ik heb begrepen dat het college dat ook wil. Die balans, wij concluderen dat die balans er is. Ik zie dat de heer Koks wil interrumperen.

De VOORZITTER: Ja, ik zie het ook. Gaat uw gang.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, waar ik wel benieuwd naar ben: de heer Schimmel zegt dat het hele traject in gang is gezet om de zorgen van omwonenden en gebruikers van het Noorderplantsoen op te halen. Een van de zorgen van de omwonenden was met name de overlast die zich op die grasvelden afspeelt. Spreiding zou daar een oplossing voor kunnen zijn. Kan de heer Schimmel ook aangeven waarom hij daar niet voor kiest?

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, het klopt dat het van belang is geweest om die zorgen van die omwonenden mee te nemen en te horen en ik ben het ook volledig met u eens dat dit een goede zaak is geweest. Als het gaat om spreiding, ja, ik voelde er in eerste instantie ook wel voor, dat zal ik u toegeven, om te kijken: kunnen we nou wat meer doen met spreiding? Kunnen we nou toch niet iets proberen? Omdat vanuit zo'n proces toch ook bij ons heel erg de wil ontstaat om toch iets te doen. Maar uiteindelijk, als we alles afwegen, alle argumenten die zijn gehoord, kom ik tot de conclusie: ik begrijp dat er mensen overlast hebben. Als je daarnaast woont is dat vervelend. Maar die overlast is niet zo erg dat wij aanpassingen moeten gaan doen in het Noorderplantsoen. En wat die spreiding betreft: er is een reden dat mensen met name op de speelweide gaan zitten. Dat is een plekje waar mensen lekker in de zon kunnen zitten. Ik vraag me af hoe kansrijk het is. Mijn laatste punt was geweest: natuurlijk moeten we blijven kijken om die balans intact te houden. Het lijkt mij wel handig om daar bijvoorbeeld met de parkcommissie over in gesprek te blijven. Ik denk dat de parkcommissie ook ongevraagd wat meer advies zou mogen geven aan het college en dat het college dat serieus moet nemen. Op dit moment is er balans, maar het is wel van belang om continu te blijven kijken hoe we die balans zo goed mogelijk in stand kunnen houden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het Noorderplantsoen krijgt van het grootste deel van de Groningers een ruime voldoende. En dat is mooi, dat is goed. Net als D66 kijkt ook mijn fractie terug met tevredenheid op het proces over het Noorderplantsoen. Door als raad in gesprek te

gaan met de buurtbewoners, de parkcommissie, gebruikers van het plantsoen, hebben we een goed beeld gekregen en uit de reacties van de deelnemers komt ook veel positiefs terug. De gemene deler was ook wel dat we de belangen over het algemeen redelijk in balans zijn. Dat zou ook zo moeten blijven en daarom staat GroenLinks op de motie ‘Bewaak de balans’ die zojuist door de VVD is ingediend. Veel belangen komen samen in het Noorderplantsoen: ecologie, cultuur, ontmoetingsplek. We hebben in de commissie onze zorgen geuit over de verdichting van de bodem. We zijn blij met de toezegging die de wethouder heeft gedaan, dat er gekeken wordt naar een andere systematiek, met infrarood. Dat voorstel wachten we af.

Het werk van de handhavers heeft het afgelopen jaar, denken wij, ook zijn vruchten afgeworpen. Het feit dat ze als gastheer in plaats van als een politieman calamiteiten hebben kunnen voorkomen, is wat mijn fractie betreft een compliment waard.

Tot slot sluit ik me aan bij D66 wat betreft de parkcommissie. Wij denken dat het mensen zijn die in de buurt wonen en die de ogen en oren zijn van het park, die wat ons betreft ook gevraagd en ongevraagd advies zouden kunnen geven.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Kan de heer Van der Glas mij ook aangeven – er zijn zorgen geuit, er is overlast ervaren door de omwonenden – wat GroenLinks nou concreet doet aan die problematiek? Oftewel: u hebt van alles en nog wat opgehaald, maar vervolgens gebeurt daar niets mee.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nou, wij hebben heel veel opgehaald, dat klopt. Er zijn goede ideeën uit voortgekomen. We hebben ook gesignaleerd, we hebben ook gesproken met de mensen en geconstateerd dat buurtbewoners inderdaad op sommige dagen overlast kunnen ervaren. We hebben de balans gemaakt waarin we dingen afgewogen hebben en wat ons betreft is de balans zodanig dat het allemaal redelijk gaat, op dit moment. Dat wordt bevestigd door een cijfer dat we gekregen hebben uit het onderzoek.

De heer KOKS (SP): Maar wat gebeurt er nou aan die overlast die deze mensen ervaren?

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nou, wat ik zeg: op dit moment hebben de handhavers volgens mij enorm goed werk gedaan de afgelopen zomer en dat moeten we vooral doorzetten in de komende tijd.

De VOORZITTER: Laatste puntje.

De heer KOKS (SP): Blijkbaar levert dat, ondanks dat die handhavers het goed doen, nog steeds van allerlei overlasttoestanden op. Dat blijkt duidelijk uit de inspraak die gegeven is.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ik denk dat het een utopie is om te denken dat er straks een situatie denkbaar is dat iedereen tevreden is. Ik denk dat het een streven moet zijn om zoveel mogelijk de balans te zoeken in waar mensen het zoveel mogelijk naar hun zin hebben.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit debatje als afgerond. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Bewoners gaven vorig jaar duidelijk aan een toenemende mate van overlast te ervaren. Dat is daarstraks ook wel naar voren gekomen. Daarom kozen we als raad voor een andere manier van werken. Er zijn veel dingen opgehaald, ook tijdens Noorderzon. Het debat op Noorderzon was ook interessant, en een vorm die de Stadspartij wel bevallen is. Gelukkig was de wethouder in de commissie positief over de manier waarop de raad het proces heeft georganiseerd om aan de klachten van de buurt en omwonenden recht te doen. We zijn ook blij dat de wethouder de suggestie van de Stadspartij voor Picknickkleed 2.0 als pilot wil uitvoeren. Wat een beetje blijft hangen boven de markt, is hoe de raad nu dit gaat afsluiten. De wethouder speelde eigenlijk ook wel terecht de bal een beetje terug naar de raad, om zelf duidelijkheid te verschaffen op een aantal punten. Oh ja, dat moet ik nog wel even herhalen dan, uit de vorige commissie: Stadspartij stelt de waarde van het Noorderplantsoen, zowel historisch als ecologisch voorop, want het is ons laatste en meest tastbare stukje bewijs van een stukje zeventiende-eeuwse verdedigingswal. Een stukje dat we wat ons betreft moeten koesteren.

Nu had ik een aantal moties gemaakt, waarvan ik dacht: hier kunnen we als raad aan het college richting meegeven, waar de wethouder eigenlijk om vroeg. De interrupties en het debat volgend van daarstraks, begrijp ik nu waarom de coalitiepartijen niet op die moties hebben gereageerd. Jammer, want dan hadden we misschien de moties beter kunnen maken met zijn allen. Dus ik heb de moties ook niet aangepast verder. Ik ga er even snel bij langs: barbecuevrije zones in het Noorderplantsoen. Ik heb dat in de commissie ook al aangestipt. Wij zeggen graag dat de speelweide een barbecuevrije zone wordt. Daar spelen kinderen en die moeten ook veilig kunnen spelen. We hebben gehoord dat het opruimen van de speelweide veel capaciteit kost en wat dat betreft zouden wij het dus beter vinden dat de speelweide een barbecuevrije zone wordt. En we doen ook nog een aantal andere suggesties ten aanzien van die speelweide. Overigens dienen wij die motie samen in met de ChristenUnie. Veel ideeën die zijn opgehaald. Ja, wat gaan we daar dan mee doen?

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge wil interrumperen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, de heer Sijbolts triggert mij een beetje door aan te geven: “Er zijn geen reacties op gekomen”, maar om dat even te verduidelijken: zoals ik net heb aangegeven, is de VVD voor de balans en vinden wij dat die balans op dit moment in orde is. Dus dat is ook de reden dat wij niet weer willen gaan schuiven. Iedere maatregel die je neemt, zal een verstoring zijn van die balans. Dus vandaar dat wij gewoon het college aangeven die balans te handhaven naar goeddunken en niet heel veel detailzaken te gaan wijzigen.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Helder. Ik hoor geen vraag dus ik ga even verder. De ideeën die zijn opgehaald, ja, wat moeten we daar nu mee doen? Het college is al best bezig met de veranderlabs. Misschien is het een idee om die los te laten op het Noorderplantsoen, met die ideeën die wij hebben opgehaald, want het zou jammer zijn als al die ideeën nu in een grote la zouden verdwijnen.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, wat verwacht u dan precies van zo'n veranderlab? Volgens mij is het hele idee van ideeën ophalen, met elkaar praten over wat er anders zou moeten aan het Noorderplantsoen, nou precies dat proces wat we al eerder hebben gedaan. Wat voegt een extra veranderlab daar nog aan toe?

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Nou, ik denk dat je dan ook vooral zelf met de parkcommissie, daarom staan wij ook onder de motie van de heer Koks van de SP, en de omwonenden, beter in gesprek kunt gaan en bij al die ideeën nog eens even goed kunt langslipen. Het waren er heel veel, dat lukt ons niet als raad in een middag. Misschien komen daar toch nog bruikbare ideeën uit, die helemaal geen geld hoeven te kosten en die heel makkelijk uitvoerbaar blijken. En daar zou het college dan iets mee kunnen doen. Nog een motie over de handhaving. Die mag het college zien als een steuntje in de rug. En een motie over het plaatsvinden van bordjes. De wethouder was bang dat de beeldkwaliteit achteruit zou gaan met die bordjes. Ik dacht, Staatsbosbeheer heeft heel mooie groene bordjes, misschien zou dat een idee zijn om toch de regels wat duidelijker aan te geven.

Motie 7: Barbecue vrije zones Noorderplantsoen (Stads partij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de ‘Discussienotitie Noorderplantsoen’,

constaterende dat:

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daar naar toe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- barbecueën op de ene plek in het Noorderplantsoen meer overlast kan veroorzaken dan op de andere plek;
- de inzet voor het schoonmaken en schoonhouden van de speelweide relatief veel capaciteit kost;

verzoekt het college:

- de speelweide van het Noorderplantsoen en de directe omgeving daarvan in te stellen als barbecuevrije zone;
- de haalbaarheid van de suggesties die in de stad zijn opgehaald, ten aanzien van de speelweide, te onderzoeken (te denken valt aan meer speeltoestellen voor kinderen, bankjes en picknicktafels en prullenbakken.);
- in overleg met de parkcommissie te onderzoeken welke plekken van het Noorderplantsoen kunnen worden aangeduid als barbecuevrije zone;
- handhavend op te treden wanneer barbecuetegels niet worden gebruikt om schroefgaten tegen te gaan;
- in overleg met de parkcommissie te onderzoeken of meer spreiding van barbecuetegels mogelijk is;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 8: Veranderlab Noorderplantsoen (Stadspartij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daarnaartoe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- het ene idee makkelijker is uit te voeren dan het andere idee;
- het collegeprogramma 'Voor de Verandering' inzet op een andere manier van samenwerken met de stad en dat de veranderlabs daar een concreet voorbeeld van zijn;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of het mogelijk is om de ideeën die zijn opgehaald voor het Noorderplantsoen via een Veranderlab Noorderplantsoen vorm te geven;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 9: Beperken overlast Noorderplantsoen (Stadspartij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daarnaartoe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- 22.00 uur over het algemeen wordt geaccepteerd als tijdstip waarna hinder en (geluids)overlast zoveel mogelijk moeten worden beperkt;
- de inzet van Stadtoezicht officieel tot 22.00 uur doorloopt maar in de praktijk tot 23.00 uur wordt verlengd;

verzoekt het college:

- in overleg met Stadtoezicht en de politie tot betere handhaving te komen ter voorkoming van hinder en (geluids)overlast waarbij het tijdstip na 22.00 uur als uitgangspunt geldt;
- alleen voor vergunde evenementen een uitzondering te maken;
- dit waar nodig op te nemen in de APVG;
- dit mee te nemen in het Handhavingsprogramma 2016;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 10: Informeer de bezoeker van het Noorderplantsoen (Stadspartij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daarnaartoe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- de voorlichtingscampagne van Stadtoezicht aan het begin van de afgelopen zomer positieve reacties opleverde en vruchten af heeft geworpen;
- vooraf informeren vaak positiever en preventiever werkt dan handhaving achteraf;

verzoekt het college:

- de voor het Noorderplantsoen geldende regels aan te geven door middel van bebording;
- te kiezen voor 'natuurlijke bebording', zoals Staatsbosbeheer dat doet om de invloed op de beeldkwaliteit zoveel mogelijk te beperken;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook nu zal ik de woordvoering in de commissie niet herhalen. De constatering is wel dat het best goed gaat in het Noorderplantsoen. Dan mag je best trots op zijn als stad, maar het kan beter. Want dat was het oorspronkelijke idee waarom wij de hele gang van zaken tot dusver gedaan hebben zoals we hebben gedaan. We wilden daar ook verandering in aanbrengen, omdat ook omwonenden zeggen: “Het gaat niet altijd geweldig”, ondanks dat het maar twintig dagen is. Volgens mij zijn er veel meer dagen waarop er gezellig geleefd en gefeest wordt in het park. Daarom hebben wij de moties die de Stadspartij heeft ingediend ook ondersteund, omdat juist daar een aantal veranderingen in gemaakt worden die ten goede komen aan de omwonenden en nog steeds recht doen aan de mensen die er leven, de mensen die er recreëren en die er wonen. Daar zoeken wij met de Stadspartij blijkbaar, op dit moment, ik weet niet wat er nog meer voor steun komt, een betere balans in, die ten goede komt aan het Noorderplantsoen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Wij zijn zeer content dat het Noorderplantsoen zoveel betekent voor veel inwoners in deze stad. Uit onderzoek en gesprekken waar onze fractie ook deel aan heeft genomen van de zomer, kwam naar voren dat het plantsoen heel divers wordt gebruikt. Voor de een is zonnen en barbecueën belangrijk, een ander trimt er iedere dag. En weer een ander drinkt er bij Flinders een kop koffie. En er is een grote verdraagzaamheid onder de bezoekers van het plantsoen, hebben wij gemerkt. De PvdA-fractie heeft niet het idee dat zaken anders moeten de komende jaren. Alleen, onze zorgen lagen nog op het gebied van overlast. Het college heeft in het voorjaar die maatregel getroffen waar wij achter konden staan, wat betreft handhaving, maar ook de gastvrijheid die onze mensen van de gemeente uitstralen richting de bezoekers, waardoor mensen zich ook wat meer aan de regels hielden. Daar zijn we erg blij mee en de toezegging van het college, gedaan in de commissie, over het handavingsplan voor het komende jaar, daar zijn we erg content mee. Dus wij denken dat het allemaal goed komt in het park. Wij zijn ook van mening, samen met de VVD, dat het park in balans is, dat het gewoon erg goed gaat zoals het nu is en dat we geen moties moeten gaan indienen en steunen om de moties, maar dat we gewoon moeten kijken naar het algemene beeld. Daarom heeft de VVD ook een motie gemaakt waar wij op staan en die onderschrijft eigenlijk onze mening over het gebeuren momenteel in het park. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, waar ik wel benieuwd naar ben: de motie geeft aan: “De organisatie van Noorderzon heeft niet verzocht tot uitbreiding in het Noorderplantsoen”, maar op het moment dat Noorderzon wel verzoekt om een uitbreiding van de bezoekersaantallen mogelijk te maken, wat vindt uw fractie daar wel van?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja, dat is net zo’n vraag als: stel je voor dat FC Groningen nog een extra dak op het stadion wil, wat vind je daarvan? Ik vind het gewoon niet belangrijk, voorzitter, want op dit moment is er geen sprake van uitbreiding. Juist de organisatie van Noorderzon heeft door dat het park op dit moment volledig benut wordt en zoekt steeds naar andere mogelijkheden in de stad zelf om het festival uit te breiden. Dank u.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, in het dagblad van het Noorden van halverwege augustus heeft de directeur van Noorderzon aangegeven dat er nog wel 100.000 mensen bij kunnen, wat haar betreft. Dus er hangt wel degelijk uitbreiding in de lucht.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja, maar buiten het plantsoen, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, ik hoor de heer Loopstra zeggen: “Het komt wel goed”, maar neemt u de bewoners die een jaar geleden hier stonden met problemen en overlast, die ze meldden en waarvoor

ze iets van ons verwachtten, wel serieus? Het klinkt na een beetje als: "We deden een plas en alles bleef zoals het was", wat u betreft.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nou, dat is een heel belangrijke opmerking. Een heel belangrijke vraag die de Stadspartij stelt. Want juist de omwonenden hebben ons ertoe gebracht om tot activiteiten te komen waar wij van de zomer toe zijn overgegaan. Daar heeft onze fractie ongelofelijk aan meegewerkt. Waarom? Omdat wij juist de mensen van de Oranjesingel ook een goede zomer gunnen. Vandaar dat we erg blij zijn met de maatregelen die het college genomen heeft om de overlast te bestrijden.

De VOORZITTER: Oké. Eerst mevrouw Kleine Schaarsberg nog. Gaat uw gang.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Het Noorderplantsoen is een prachtige plek in onze stad, waar veel mensen samenkomen. We snappen wel de neiging van verschillende partijen om wat goed is ook te gaan verbeteren. Waarom zou je daar immers niet naar streven? Maar het moet wat ons betreft niet ten koste gaan van de vrijheid die er op dit moment in het Noorderplantsoen is. Dat heb ik ook eerder aangegeven. Juist die vrijheid wordt geroemd en juist dat zorgt ervoor, de heer Koks zei het heel mooi, dat er diversiteit en balans is, dat juist het Noorderplantsoen heel veel verschillende doelgroepen en activiteiten kan herbergen. Ja, en als je al iets zou willen verbeteren, wat wil je dan verbeteren? Die vraag komt hier op tafel en zoveel mensen, zoveel wensen. Moeten we dan ook echt iets gaan doen? Wat ons betreft is het park goed zoals het is. Perfectie bestaat niet en als het al bestaat, zit het wat ons betreft op dit moment vooral in de dynamiek en de beweging, in het samenkomen van verschillende functies in het plantsoen. Dus wat ons betreft is dat op dit moment goed zo. We vinden het nog wel de moeite waard om eens te kijken of die spreiding, ik geloof dat de heer Koks zei "dubbele spreiding", binnen het park kan, maar volgens mij gebeurt dat ook wel automatisch door de zon en de schaduw. Het is maar net hoe warm het is. En ja, het Stadspark kan nog wel eens een interessante zijn wat ons betreft. Hoe kunnen we nou meer mensen die kant op lokken, of in elk geval zorgen dat dit ook een heel fijne plek wordt, helemaal op warme dagen? Daar wou ik het bij laten, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Misschien even een opmerking. Ieder raadslid behoort altijd, zoals u ongetwijfeld weet, een strikte scheiding te maken tussen het persoonlijke belang en het algemeen belang. Dat is iets wat u als een rode draad door uw raad bestaan ongetwijfeld iedere keer weer afweegt. Voor de heer Kelder heeft dat hem bij dit onderwerp doen besluiten om een positie te kiezen dat hij niet deelneemt aan het debat in de raad en niet deelneemt aan de stemming.

Zijn er anderen die nog het woord willen voeren? Niet? Dan gaan we naar wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Tijdens de commissievergadering hebben wij hier uitgebreid over gesproken. In mijn beantwoording heb ik aangegeven dat wat mij betreft en wat het college betreft het sleutelwoord inderdaad balans is en ik kan constateren dat velen van u dat ook zo zien. Het lijkt mij qua efficiëntie het handigst als ik gewoon aan de hand van de moties reageer, maar dan wil ik eigenlijk beginnen bij motie 8 over de veranderlabs. U verzoekt ons of het mogelijk is om de ideeën die zijn opgehaald via een veranderlab vorm te geven. Dan ga ik toch aangeven dat wat mij betreft het proces dat u de afgelopen periode hebt doorlopen, wat wij met veel belangstelling en interesse gevolgd hebben, het dichtst komt bij wat een veranderlab zou moeten zijn. Dus om nu te zeggen: "We hebben een proces doorlopen en er is een aantal ideeën uitgekomen", zonder aan te geven welke ideeën u daarbij ondersteunt, dat vind ik wat ingewikkeld. U zegt: "Ga verder met dit proces". Voorzitter, ik kan daar niet mee leven. Ik vind het wel mooi overigens om te constateren dat de raad ook worstelt met die balans. Dat doen we allemaal. Ik denk dat die op dit moment goed is, zonder overigens af te doen aan de overlast die op vijftien tot twintig dagen per jaar voor de omwonenden wordt ervaren.

Er is een ding dat niet in de motie staat verwoord en dat gaat over spreiding. Spreiding in het park, maar ook spreiding naar andere parken. Dat is een prachtig beeld, alleen denk ik dat uw raad niet moet onderschatten, wil je daar echt succes op behalen, wat een impact dat heeft. Dat vraagt heel veel communicatie, dat vraagt ook dat wij wat gaan doen aan de parken elders in de stad. Zoals we het nu hebben gedaan, namelijk door nadrukkelijk door te verwijzen naar het Stadspark, wat voor ons ook een prima plek is, zeker als je met een wat grotere groep bent om een barbecuefeestje te organiseren, lijkt ons echt het meest realistische en hetgeen ook nog tot resultaten kan leiden. We moeten wel eerlijk zijn naar elkaar: het is niet eenvoudig om gedrag van mensen zo op deze manier te veranderen. Wij wijzen erop

tijdens onze handavingsrondjes met Stadstoezicht, wij wijzen erop ook via deze debatten. “Ga nou naar het Stadspark.” We hopen ook dat dit nadrukkelijk wordt meegenomen. Maar heel veel meer kunnen we daar ook niet in doen.

Dan ga ik verder met motie 9, ‘Betere handhaving’. Alleen voor verschillende evenementen een uitzondering maken, ja, volgens mij zijn we de afgelopen zomer begonnen met deze nieuwe manier van handhaving. De resultaten ervan zijn goed. Ik zou u willen voorstellen om dit in ieder geval voort te zetten de komende zomer, en mocht het dan alsnog nodig zijn om dergelijke zware maatregelen te nemen, dan kunt u dat na volgende zomer overwegen. Ons beeld op dit moment is dat de manier waarop wij op dit moment de handhaving vormgeven, in overleg met de politie, heeft geleid tot een stevige vermindering van de overlast.

Motie 10, ‘Informeel de bezoeker’, een andere bebording en dan kiezen voor een natuurlijke bebording, ja, ook hiervoor geldt: stel dat je intern zou willen spreiden, nog even los van de vraag of dat mogelijk is, want heel veel mensen willen toch in principe in het zonnetje zitten, dan spreid je dat in het plantsoen, dan verwijst je ze elders heen en dan krijg je daar weer problemen met de ecologie, bijvoorbeeld. Dus ook hier raak je weer aan die balans die in het Noorderplantsoen zit. Het via borden kenbaar maken van regels, ik denk dat de manier waarop we dat nu doen beter werkt, namelijk door de handhavers die daar rondlopen, het gastheer spelen ook, uitleggen, grenzen stellen, mensen beroepen op hun fatsoen, zeg ik tegen mevrouw Kuik, want dat is natuurlijk wel de kern van het verhaal. Als mensen zich normaal gedragen is er geen sprake van overlast. Ik denk dat dit een effectievere manier is dan meer borden neerzetten, hoe natuurlijk je die ook maakt.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, de wethouder zegt dat bij bijvoorbeeld spreiding, verleidingstrategieën niet zoveel effect zullen hebben. Maar we hebben bijvoorbeeld rondom de fietsroutes naar Zernike absoluut verleidingstechnieken gebruikt, die tot effect hebben geleid. Dus wat dat betreft: doe een poging, zou ik zeggen, om te kijken of bijvoorbeeld door spreiding een beter gebruik van het park gerealiseerd kan worden.

Wethouder VAN KEULEN: Die poging doen wij dus ook via de folder in het Stadspark. Ik denk overigens dat de wijze van bebording van de slimme routes niet geheel past binnen de beeldkwaliteit die wij in het Noorderplantsoen willen hebben en ik vind het ook twee totaal niet vergelijkbare grootheden. Dus nogmaals, ik kan mij voorstellen dat u graag zou willen dat het zo werkte. Ik zou graag willen dat het zo werkte, maar in alle realiteit moeten we, denk ik, met elkaar constateren dat heel veel meer dan wat we nu doen op dat gebied, weinig effectief zou zijn.

De barbecuevrije zone, motie 7, ja, ook die ontraad ik. Immers, daarmee raak je weer aan die balans. Het plantsoen is ook voor mensen die geen tuin hebben en daar gebruik van willen maken en willen recreëren. Als je dan barbecuevrije zones gaat instellen, nog even los van de effectiviteit daarvan, op dagen dat er wat wind staat zit je alsnog in de rook overal. Dat is niet wenselijk wat het college betreft.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja, het ging in dit geval alleen om de speelweide, omdat ik ook gehoord heb dat het schoonmaken van die speelweide juist extra geld kost en daar moeten ook kinderen spelen. Het gaat in principe alleen om de speelweide, en om met parkcommissie te onderzoeken of er meer locaties mogelijk zijn.

Wethouder VAN KEULEN: Maar de speelweide, voorzitter, is nou juist de plek waar heel veel gebarbecued wordt. Dat zou wat mij betreft ook de plek zijn waar wij moeten beginnen met de inmiddels toegezegde pilot voor de picknickkleedjes, hoe heten die dingen. Nogmaals, ik zou dat niet doen, want ook hiervoor ben ik bang dat als je dat gaat doen, de barbecues wellicht naar elders in het plantsoen gaan. Dan wordt het daar massaler, dan krijgen we daar problemen van een andere orde. We zijn weer terug bij de balans.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja voorzitter, even voor de helderheid: ik neem aan dat de wethouder ook vindt dat er gebarbecued moet worden op de tegels en niet op het gras. Dat daarop gehandhaafd wordt.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dat ben ik helemaal met mevrouw Kuik eens. Er zou moeten worden gebarbecued op de tegels. Het probleem is wel dat barbecueën op het gras op dit moment niet verboden is. Dus als u zegt: "Ga nou handhaven op dat gebied", dan kan dat niet. Er is geen regel voor.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dan gaan we die regel maken.

Wethouder VAN KEULEN: Dan is weer de vraag: moeten we dan geen barbecuetegels toevoegen? Nou, dan zitten we weer in zo'n balanskwestie. Dan krijg je weer meer mensen die gaan barbecueën en ontstaat er wellicht meer overlast. Voorzitter, balans is het sleutelwoord.

Daarom, voorzitter, motie 5. Ik heb dit volgens mij al toegezegd in de raadscommissie. Ik zou deze motie desondanks willen ontraden, want ik vind namelijk dat als je de parkadviescommissie serieus neemt, en dat doen wij als college, je ze dan ook de verantwoordelijkheid geeft om zelf te komen met verbetervoorstellen. Dus in plaats van dat u mij of ons als college die verantwoordelijkheid geeft, ga ik graag met ze in gesprek. Ik zou ze echt willen voorstellen: kom nou met een beeld van hoe jullie vinden dat je moet functioneren, dan gaan we daarover in gesprek. En uiteindelijk rapporteer ik dan naar uw raad hoe dat gesprek is verlopen en of eventueel het reglement zou moeten worden aangepast. Er staat in de overwegingen overigens dat het mandaat aan revisie toe is. Ik denk wel dat het verstandig is om erop te wijzen dat wat mij betreft de Parkadviescommissie altijd een Parkadviescommissie zal blijven. Het mandaat over het nemen van beslissingen ligt bij ons college en ultimo bij uw gemeenteraad. Dat kan ook wat mij betreft niet anders. Wij hebben een verantwoordelijkheid voor de hele stad, waar de Parkadviescommissie over de bewoners en met name de milieubewegingen gaat. Dus ik zou deze motie daarom willen ontraden en ik zeg u tegelijkertijd toe: ik ga met ze in gesprek. Ik zal zorgen dat er wat gebeurt op dat reglementgebied, maar wel langs deze lijnen.
Voorzitter, motie 6.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongeman eerst nog even.

Mevrouw JONGEMAN (ChristenUnie): Ja, een heel aantal zinnen terug. Ik kom toch nog even terug op dat veranderlab Noorderplantsoen. U zegt dat wat u gedaan hebt, eigenlijk een groot veranderlab is. Wij hebben daar letterlijk gestaan, op Noorderzon, en de ideeën waren van 'meer eendjes' en 'allemaal mountainbikeroutes', noem het maar op. Het gekke is, als we dit dus niet zouden gaan doen, dan zijn al die ideeën voor niets geweest. Die liggen in een la en daar wordt dus niets mee gedaan. Wat we eigenlijk met een veranderlab, maar dat is misschien niet het goede woord, zouden willen is dat de ideeën die zijn opgehaald, op zijn minst nog ergens een plek krijgen en dat daar in ieder geval nog fatsoenlijk over van gedachten gewisseld wordt. Dat is wat wij vragen en misschien is het woord veranderlab voor wat wij al gedaan hebben tot dusver misleidend geweest. Wat zou dan uw reactie zijn, nu ik het zo breng?

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, u hebt een prachtig proces doorlopen. U bent met heel veel mensen in gesprek gegaan en u hebt met heel veel bewoners gesproken. Er zijn enquêtes gedaan, er zijn ideeën uitgekomen. Volgens mij hebben we een commissievergadering gehad, we hebben nu een raadsdebat, waarbij u alle kansen hebt om te zeggen: "Ga nou met die ideeën aan de slag." Dan hebben we daar een debat over. Maar wat u nu doet is die ideeën zomaar bij het college neerleggen en zeggen: "Ga maar kijken wat er uitgevoerd kan worden." Dan denk ik: geef dan meer richting aan welke kant u op wilt. Dat is dus een beetje waar ik mee worstel. U hebt een proces gehad, u hebt ideeën opgehaald, geef dan aan welke ideeën u uitgevoerd wilt zien.

Voorzitter, dan wou ik naar een afronding gaan. Motie 6, u snapt het, daarover zal wat ons betreft het oordeel aan de raad zijn.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, heb ik het in de raadscommissie goed begrepen dat het college ook vindt dat de grenzen aan de groei van het bezoekersaantal in het Noorderplantsoen zelf van het Noorderzon bereikt zijn?

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, in mijn perspectief, laat ik het maar zeggen zoals het is, zijn de grenzen van Noorderzon bereikt, fysiek. Geen uitbreiding. Maar wij kunnen heel moeilijk sturen op de bezoekersaantallen van Noorderzon. We kunnen hooguit met Noorderzon in overleg, van: “Spreid nou je programmering.” Noorderzon wil dat ook heel graag, ik heb de woorden van de directie in augustus in de krant ook aldus geïnterpreteerd: “Wij willen een groter festival bouwen, maar met name buiten het huidige festivalterrein.” En dat lijkt mij de meest verstandige keuze.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is eerlijk gezegd om geen echte tweede termijn meer te hebben. De heer Koks is het met mij eens, merk ik.

De heer KOKS (SP): Ik wil graag voor een minuutje schorsen.

De VOORZITTER: Maar natuurlijk. De vergadering is geschorst voor een minuut.

(Schorsing 18.34 uur – 18.35 uur)

De VOORZITTER: Mag ik de leden van de raad verzoeken hun plaatsen weer in te nemen? De vergadering is heropend en de heer Koks heeft het woord.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, mede namens de ChristenUnie en de Stadspartij trek ik motie 5 in. Daar heeft het college een paar toezeggingen over gedaan en daar gaan we van uit. Bedankt.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik dat de motie 5, onder de titel ‘Een nog beter gebruik van het Noorderplantsoen’ is ingetrokken. Is er nog behoefte om iets te zeggen over de andere moties?

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, wij hebben een stemverklaring bij motie 9. We hebben in de commissie ook aangegeven dat we het belangrijk vinden dat er wordt gehandhaafd, maar we kunnen de lijn van de wethouder op dit punt steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? De Stadspartij, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, naar aanleiding van de reactie van de wethouder, die toch wel wat teleurstellend is, heb ik in overleg met de ChristenUnie besloten om de moties wel gewoon ingediend te houden, omdat wij toch gaan voor de verandering. Motie 6 zullen wij dan natuurlijk niet steunen, want die staat haaks op onze eigen moties.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, precies om die reden zullen wij motie 6 wel steunen, daar staan we zelf op, en de rest niet. Wij delen de analyse van de wethouder dat er in principe balans is en dat het niet verstandig is om dingen te gaan doen en aan te passen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, wij steunen geen enkele motie, ook niet die van PvdA, D66, GroenLinks en de VVD. Dat vinden we een overbodige motie, met dien verstande dat wij de overlast die de bewoners ervaren, wel degelijk een punt van aandacht vinden en dat dus een beetje uit balans vinden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Motie 6 vinden wij in die zin overbodig, want wij wilden juist iets veranderen op aangeven van de omwonenden. En we zeggen nu eigenlijk: “Er is verder niet zoveel aan de hand, dus we willen het niet verbeteren.” Dat vinden we erg jammer. We hebben eigenlijk met z’n allen kerstballen in de boom gehangen en met die ballen doen we verder helemaal niets. Daarom vinden wij het erg jammer dat moties, zoals wij die hebben ingediend, verder geen steun krijgen in deze raad en dat de wethouder ook aangeeft dat de bal nu een beetje in ons midden ligt. Dat vind ik

jammer als uitkomst van het totaal van dit proces, terwijl ik niet eens bij het begin van dit proces betrokken werd. Maar ik wil dit wel even gezegd hebben op deze manier.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Gezien mijn betoog is het logisch dat wij motie 7 tot en met 10 niet kunnen steunen, maar natuurlijk wel onze eigen motie van de VVD, motie 6.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, dan begin ik daar maar mee. Die motie zegt volgens mij niet zoveel, dus wat ons betreft is die overbodig. Motie 7, daarvan heeft de wethouder gezegd: "We stimuleren dat die barbecuetegels worden gebruikt". Nou, wij zijn blij met die toezegging. Motie 8: volgens mij hebben we dit inderdaad al gedaan, het veranderlab. Ideeën kunnen natuurlijk bij de parkcommissie prima worden ingediend. En motie 9, daarvoor is ook al een toezegging van de wethouder dat dit handhaven gewoon doorgaat.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Motie 6 lijkt ons verre van overbodig, want daar staat volgens mij heel helder in dat het uitgangspunt is dat die balans bewaakt wordt. En voor de rest steunen wij de andere moties niet.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Ik breng instemming motie 6, onder de titel 'Bewaak de balans'. 24 voor, 14 tegen. De motie is aanvaard.

Dan gaan we naar motie 7, onder de titel 'Barbecuevrije zones Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Ik breng in stemming motie 8 onder de titel 'Veranderlab Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Motie 9 onder de titel 'Beperken overlast Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Motie 10 onder de titel 'Informeel de bezoeker van het Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Er ligt verder geen besluit voor rond dit onderwerp.

9. Sluiting

De VOORZITTER: Dit was het laatste agendapunt staat wel een maaltijd voor u klaar. Ik sluit de vergadering.

(Sluiting 18.40 uur)